

BELÛRTA

REPORT

DUURZAAMHEIDSRAPPORT | 2021

Over dit verslag	4	Mens en maatschappij	63
Voorwoord	4	1. Aantrekkelijke werkgever	66
Over BelOrta	7	2. Opleiding en ontwikkeling	69
1. Filialen	10	3. Gezondheid en veiligheid	70
2. Producten	13	4. Sociaal betrokken	71
3. Onze markten	15	Natuurlijke en gezonde producten	73
Duurzaamheid @ BelOrta	17	1. Van nature gezond	74
1. Duurzaam van veld tot vork	18	2. Kwaliteit en voedselveiligheid	76
2. Uitdagingen in de tuinbouwsector	22	3. Innovatie en productontwikkeling	79
Partnerschap met de telers	25	4. Informeren en inspireren	80
1. Een echte coöperatie	28	Aanpak duurzaamheidsverslag	81
2. Heerlijk van hier	33	GRI-inhoudsopgave	87
3. Duurzame producenten	35		
4. BelOrta ambassadeurschap	41		
Onze ecologische voetafdruk verkleinen	43		
1. Reductie klimaatimpact en energiebesparing	46		
2. Tegengaan voedselverlies en verantwoord afvalbeheer	50		
3. Duurzame verpakking	56		
4. Spaarzaam met water	60		

Over dit verslag

Dit duurzaamheidsverslag gaat over BelOrta cv, met maatschappelijke zetel te Mechelsesteenweg 120, 2860 Sint-Katelijne-Waver.

We rapporteren over de voorbije jaren 2019-2021. Dit verslag is opgemaakt volgens de GRI-standaarden, niveau Core. Het is onze bedoeling om tweejaarlijks een update te publiceren.

We kozen ervoor om te rapporteren volgens de GRI-standaarden, versie 2016. Waar mogelijk en beschikbaar voegden we al enkele elementen toe volgens de vernieuwde GRI-standaarden (versie 2021).

Dit is de 10^e editie van ons duurzaamheidsverslag. De voorgaande edities zijn terug te vinden op www.belorta.be/

Om te evalueren hoe BelOrta duurzame ontwikkeling helpt bevorderen - door negatieve effecten te minimaliseren en door positieve effecten op mensen en de planeet te maximaliseren - wendden we ons tot de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de VN. De SDG's definiëren wereldwijde prioriteiten en ambities voor duurzame ontwikkeling voor 2030 en proberen wereldwijde inspanningen te mobiliseren rond een gemeenschappelijke reeks doelen en streefdoelen. Ze bieden daarom een kans voor oplossingen en technologieën die moeten worden ontwikkeld en geïmplementeerd om 's werelds grootste uitdagingen op het gebied van duurzame ontwikkeling aan te pakken.

Philippe Appeltans
directeur

Voorwoord

Bij gezonde voeding denken consumenten vaak aan groenten en fruit. We zijn ons bij BelOrta dan ook bewust van onze grote verantwoordelijkheid om dit vertrouwen te blijven verdienen. Het is en blijft ons doel om gezonde, lekkere, verse en lokale groenten en fruit op een duurzame wijze van op het veld of in de serre tot op het bord van de consument te brengen. Dit is tevens in lijn met de door de EU geformuleerde ambities voor gezonde, veilige en duurzame voeding van veld tot vork in het kader van de EU Green Deal.

Dirk Bertels
Voorzitter

De coöperatieve samenwerking tussen de aangesloten producenten en de operationele werking van BelOrta vormen de bouwstenen van ons maatschappelijk verantwoord ondernemen. Als coöperatie slagen we er via de **transparante klokverkoop** in om onze producenten de best mogelijke prijs voor hun groenten en het fruit te bieden. Daarnaast worden de logistieke processen in de keten vereenvoudigd doordat we onze afnemers **lokale producten** kunnen aanbieden volgens het principe van **onestopshopping**. Tevens wordt **voedselverlies** in het eerste deel van de logistieke keten sterk beperkt, doordat groepering van het aanbod zorgt voor een verbeterde afzet van alle productkwaliteiten.

Vaak wordt geopperd dat de variatie van ons voedingspatroon vermindert. BelOrta tracht op haar eigen manier een bijdrage te leveren aan een hogere **diversiteit in het aanbod groenten en fruit**. We motiveren producenten om ook minder bekende of nicheproducten te telen, zoals paksoi of specialiteiten zoals boterbonen, aardpeer, koolrabi of meloenen. en gaan ook op zoek naar nieuwe en innovatieve producten. In 2021 konden we lokaal en duurzaam geteelde meloenen lanceren. Bij verschillende producten zoals tomaten zoeken we naar nieuwe rassen, waarbij een verbeterde smaak en houdbaarheid en een verlaagde ziektegevoeligheid beslissende factoren zijn.

Ook **operationeel** is duurzaamheid een belangrijke uitdaging voor BelOrta. We zetten in op **maximaal kwaliteitsbehoud en minimale voedselverliezen**. Hiervoor rekenen we op een uitgebreide en performante koel- en bewaarinfrastructuur. Een aanzienlijk deel van het hoge energieverbruik van deze infrastructuur wordt geleverd door de eigen PV-installaties of zonnepanelen. De komende jaren zullen we nog meer inzetten op **hernieuwbare energiebronnen**.

We hebben de afgelopen jaren samen met onze stakeholders een duidelijke visie ontwikkeld en bijhorende doestellingen opgesteld. Sinds het ontstaan van BelOrta rapporteren we jaarlijks over de uitgevoerde acties. Dit jaar presenteren we een uitgebreider verslag, gebaseerd op de uitgewerkte duurzaamheidsvisie en met een eerste evaluatie van de vooropgestelde doelstellingen.

Om deze doelstellingen te bereiken, rekenen we op onze **gemotiveerde en goed opgeleide medewerkers**. We zetten de nodige stappen om als aantrekkelijke werkgever futureproof te zijn met voldoende aandacht voor een gezonde en veilige werkomgeving.

Net als in de hele maatschappij heeft ook de COVID-19-pandemie invloed gehad op de werking

van BelOrta. Door geschikte maatregelen te nemen, heeft BelOrta echter zijn activiteiten ononderbroken kunnen verderzetten zodat de beschikbaarheid van verse groenten en fruit niet in het gedrang kwam. Het gewijzigde consumptiepatroon waarbij er veel meer thuis gegeten werd, zorgde voor een verschuiving in de verkoop van onze producten. Vele consumenten herontdekten zo het typisch Belgische witloof of schakelden over op aardbeien als gezond tussendoortje. Specifieke horecaproducten, zoals kruisla kenden dan weer een moeilijkere periode.

De tendens naar minder individueel verpakte groenten en fruit werd ook tenietgedaan door de pandemie. We gingen echter actief op zoek naar oplossingen om het verpakkingsmateriaal verder te verduurzamen door het principe van **reduce-reuse-recycle** toe te passen. Een mooi voorbeeld is de aardbeipunnet die gemaakt is uit 100% gerecycleerd materiaal.

Duurzaamheid is en blijft een belangrijk aandachtspunt van BelOrta. Met dit rapport willen we een duidelijk beeld geven van waar we ondertussen staan. Aan de hand van de doelstellingen geven we de richting aan waarin we de komende jaren willen evolueren.

Over BelOrta

Onze missie

BelOrta concentreert en vermarkt, als een transparante en betrouwbare **partner**, de verse groenten en fruit van en voor zijn **coöperatieve** producenten.

We willen de consumenten van onze **gezonde** producten laten **genieten**.

Door fusies en samenwerkingsverbanden groeide BelOrta in de laatste tien jaar uit van een lokaal bedrijf tot Europa's grootste coöperatieve afzetvereniging in groenten en fruit. Net iets minder dan 1.000 telers zorgen voor een assortiment van ruim 170 soorten verse groenten, fruit en aromatische kruiden die veelal regionaal hun weg vinden binnen een straal van 300 kilometer, maar ook in de uithoeken van de wereld terechtkomen.

Binnen het Belgische veilinglandschap is BelOrta de marktleider met een omzet van € 497 miljoen.

+950
telers

€ 497
miljoen
omzet

Jaarlijks
650
miljoen stuks
verkocht

Aanwezig in
+75
landen
wereldwijd

A-merk
in groenten
& fruit

Continu
focus op
innovatie

+170
producten

Centrum van
kennis &
expertise

Ons kwaliteitsbeleid: KNAP4

BelOrta gelooft in een doorgedreven kwaliteitsbeleid, samengevat als KNAP4. Dit beleid is gericht op het voortdurend voldoen aan de kwaliteitsbehoeften van de klant en de eindconsument. Om dit te bereiken wensen we continu de kwaliteit van de producten en de organisatie op te volgen en te verbeteren. In onze dagelijkse zoektocht naar milieuvriendelijke teeltmethodes, consumentvriendelijke producten en aangepaste verpakkingen staan vernieuwing en innovatie voorop. Alle medewerkers werken hiervoor samen in een productieve werkomgeving die arbeid stimuleert. De volledige organisatie is gericht op het nastreven van een optimale prijs voor de producent. Tot slot staat verantwoord omgaan met people (mensen), planet (planeet/milieu) en profit (opbrengst/winst) centraal in alles wat we doen.

Kwaliteit

BelOrta wil de meest toonaangevende veiling zijn met kwaliteitsproducten, kwaliteitsbewuste producenten en een optimale service. Alle me-

dewerkers van BelOrta zetten zich hiervoor dagelijks in voor consumentveilig product dat aan alle kwaliteits- en wettelijke eisen voldoet, onder toezicht van onafhankelijke controle.

Nieuw

Bij BelOrta ligt de focus op vernieuwing. We zoeken iedere dag naar vernieuwende en milieuvriendelijke teeltmethodes, grensverleggende agrarische praktijken, innovatieve producten, verrassende en duurzame verpakkingen en nieuwe markten. Alle medewerkers spannen zich in om de ketenoptimalisatie te bevorderen en communiceren open met alle schakels in de keten.

Arbeid

BelOrta zet zich in voor een aangename, gezonde en veilige werkomgeving. Teamspirit, flexibiliteit en verantwoordelijkheidszin staan hierbij voorop.

Prijs

BelOrta wil een partner zijn voor al haar telers. Alle afdelingen streven hierbij een optimale prijs voor de producent na.

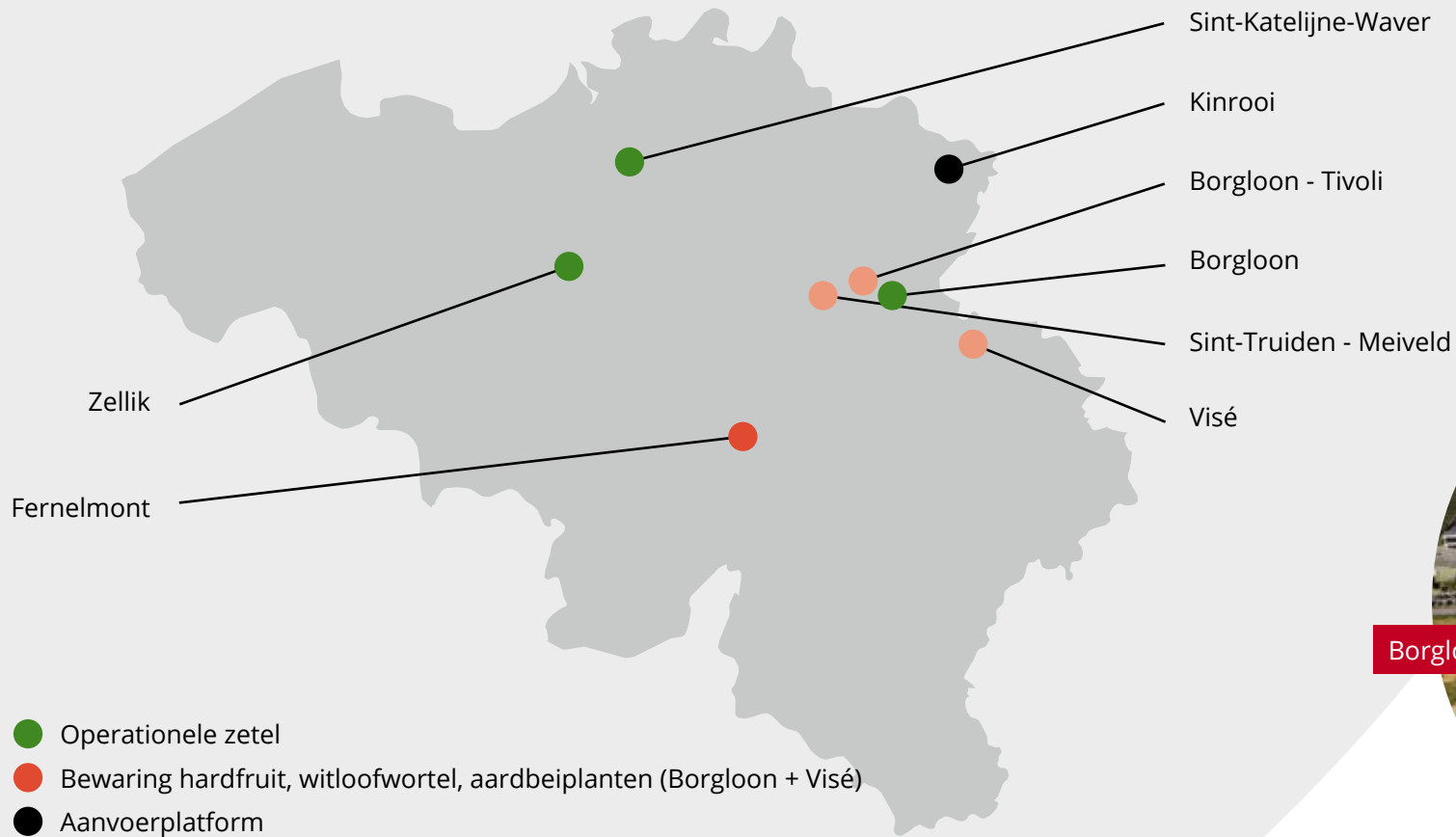
Planet/People /Profit

Bij alles wat we doen staan voedselveiligheid, milieubescherming, duurzaamheid, biodiversiteit en arbeidsomstandigheden voorop. De volledige organisatie zet zich in om:

- te voldoen aan de wettelijke, sociale en ethische normen,
- milieuvriendelijke teeltmethodes en biologisch geïntegreerde teeltbestrijding te bevorderen,
- goede agrarische praktijken bij de telers te stimuleren,
- een duurzaam beleid (o.a. inzake energie en afvalbeheer, verpakkingen, ...) te ontwikkelen en het beleid continu af te stemmen op deze van collega-veilingen teneinde de onderlinge samenwerking te verbeteren.

1. Filialen

BelOrta heeft vestigingen in Sint-Katelijne-Waver (maatschappelijke zetel), Borgloon, Zellik, Visé en Fernelmont.

Sint-Katelijne-Waver

Borgloon

Fernelmont

Tivoli

Meiveld

Visé

Zellik

Integratie sites in de omgeving

Onze sites proberen we in hun omgeving te integreren. Vaak liggen ze in een bedrijventerrein waar de integratie in de omgeving op een grotere schaal aangepakt wordt. Soms gaat het ook om geïsoleerde industriezones waar BelOrta zelf zorgt voor de nodige groenaanleg en linken met de omgeving.

Zo voorzagen we in Sint-Katelijne-Waver een groene buffer rond het terrein, op een natuurvriendelijke manier onderhouden. Taluds beperken tevens de hinder voor de omwonenden. En ongebruikte terreinen worden extensief onderhouden met bv. houtkanten of een bloemenweide met een gunstige invloed op de soortenrijkdom van zowel fauna als flora. Watarelementen (bassin regenwater, wadi, infiltratiezones) zorgen voor extra natuurlijk evenwicht.

Ook in Borgloon en Zellik werden groene buffers en zones aangebracht rond terreinen en loodsen.

2. Producten

Top 10

FRUIT

1

Peer

2

Aardbei

5

Framboos

4

Braambes

3

Appel

8

Hardfruit
voor
industrie

6

Kers

7

Blauwe
bes

9

Rode
bes

10

Stekelbes

Top 10

GROENTEN

5

Asperge

6

Alternatieve sla

7

Sla

2

Komkommer

4

Paprika

8

Aubergine

3

Witloof

9

Prei

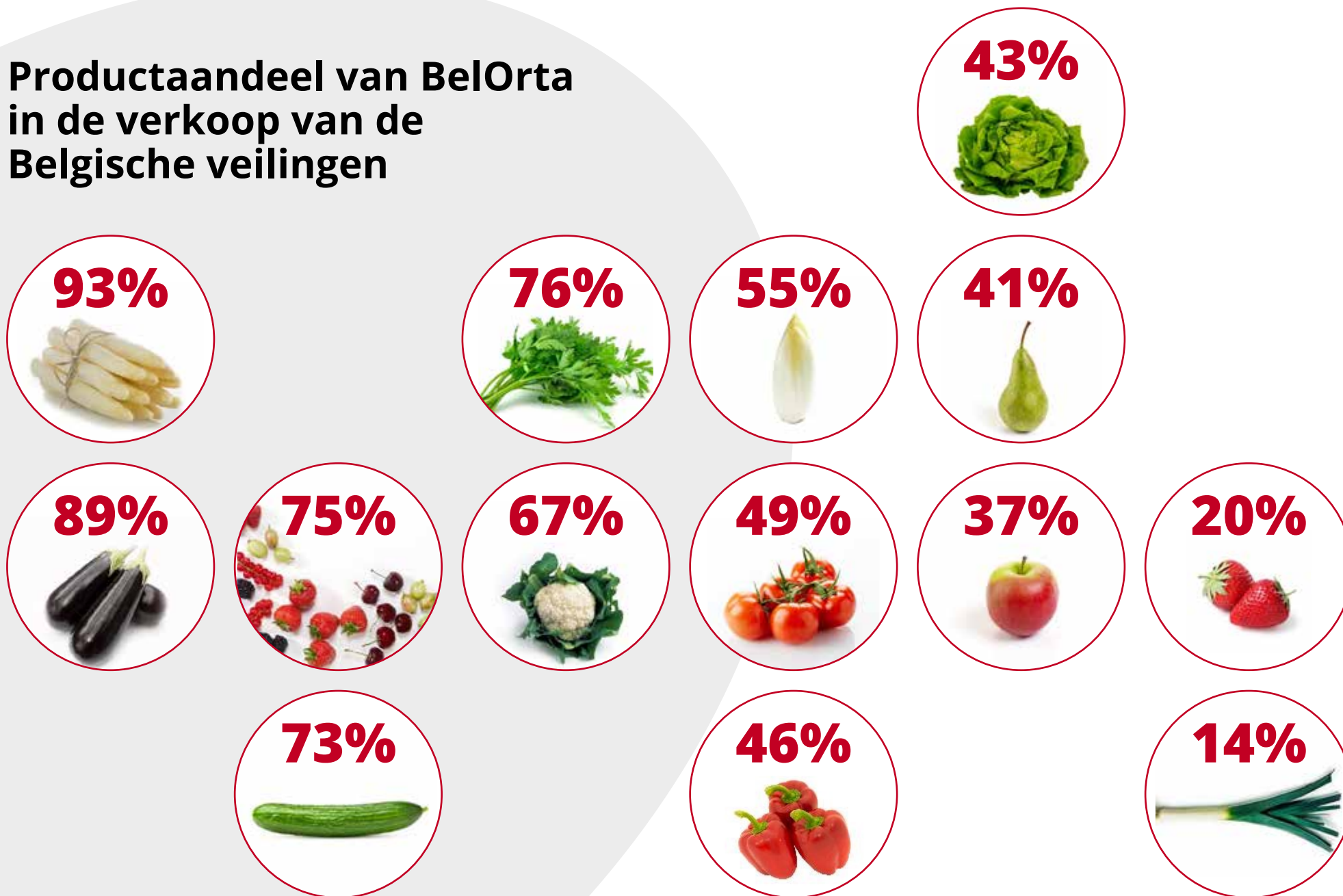

10

Kruiden

Productaandeel van BelOrta in de verkoop van de Belgische veilingen

3. Onze markten

BelOrta focust op de regionale afzet op 300 kilometer rondom ons - op hardfruit en nicheproducten na die we wereldwijd in de markt willen plaatsen.

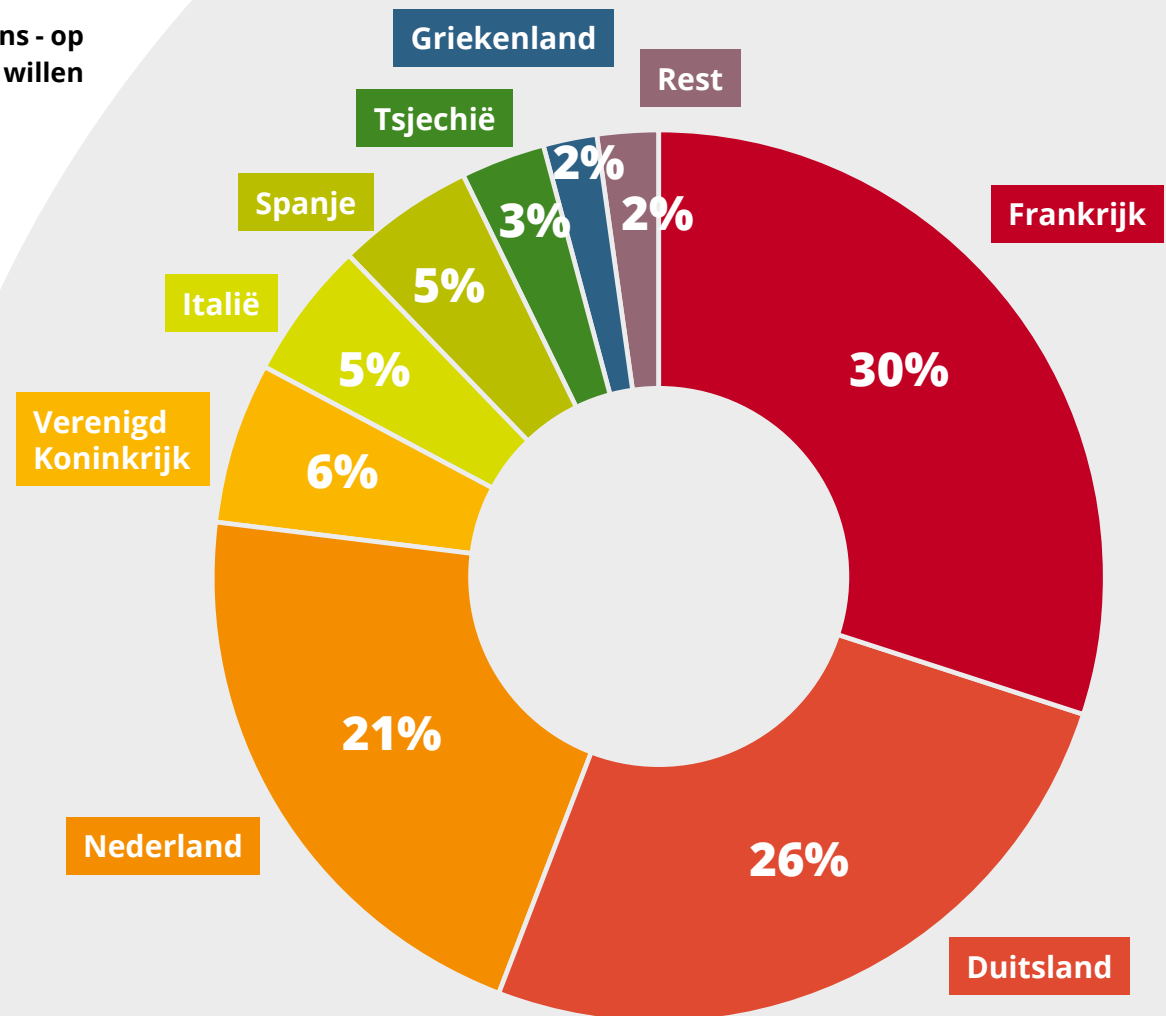
De omzet bestaat voor 75% uit groenten en 25% uit fruit. De afzet van BelOrta groenten en fruit gebeurt zowel in binnen- als buitenland. 60% van het volume van onze producten worden geëxporteerd. Binnen België is 80% bestemd voor de retail, 20% voor de groot- en kleinhandel.

BelOrta onderscheidt zich door het grote aanbod en toegang tot een zeer ruim klantenbestand in binnen- en buitenland. Dat is risicospreiding voor producenten, maar ook voor afnemers. Een-op-een kan goed werken tot er een kink in de kabel komt. Stel je voor dat je als afnemer een een-op-eensourcing hebt van een product dat getroffen wordt door leveringsproblemen, dan heb je binnen de coöperatie nog steeds aanbod. Dat is een win-win voor beide partijen. Een ruim klantenbestand – BelOrta bedient nationaal en internationaal 500 afnemers – verzekert ook voldoende alternatieve mogelijkheden voor afzet.

BelOrta is lid van

Aandeel per land van de buitenlandse bestemming van groenten en fruit verkocht door BelOrta.

Duurzaamheid @ BelOrta

1. Duurzaam van veld tot vork

Onze activiteiten hebben een impact op het milieu en de gemeenschappen waarin we actief zijn.

Om te bouwen aan een duurzame toekomst moeten we meer doen dan alleen onze eigen impact verkleinen. Daarom voeren we veranderingen door in elk onderdeel van onze waardeketen. Onderstaande figuur geeft de belangrijkste thema's weer waarop we inzetten.

1 Teelt

Producenten met expertise, toewijding & passie

2 Controle

Kwaliteitscontrole door onze keurmeesters

Van op het veld

Partnerschap met de telers

- Een echte coöperatie
- Heerlijk van hier
- Duurzame producenten

Onze ecologische voetafdruk verkleinen

- Klimaat en energie
- Voedselverlies (en afvalbeheer)
- Spaarzaam met water
- Verpakking

3 Opslag

Bewaring & koude keten

4 Verkoop

Dagelijkse veiling

5 Transport

Richting eindconsument in zo korte mogelijke doorlooptijd

Tot op het bord

Mens en maatschappij

- Aantrekkelijke werkgever
- Opleiding en ontwikkeling
- Gezondheid en veiligheid
- Sociaal betrokken

Natuurlijke en gezonde producten

- Van nature gezond
- Kwaliteit en voedselveiligheid
- Innovatie en productontwikkeling
- Informeren en inspireren

Verantwoord omgaan met mensen, de planeet en het product is belangrijk in alles wat BelOrta onderneemt. Door ons doorgedreven **energie-, water en afvalbeheer**, duurzame **investeringen** op onze sites en het stimuleren van **voedingsspaarzaamheid** dragen we zorg voor onze planeet. Als werkgever dragen we **zorg** voor onze medewerkers en **investeren we in hun kennis**. BelOrta heeft ook oog voor de **mensen** door haar aandacht voor **gezondheid en veiligheid** en haar **sociale betrokkenheid**. Onze focus op duurzaamheid uit zich tevens op het niveau van de productie door onze niet-aflatende aandacht voor **biodiversiteit**, continue **kwaliteitsverbetering** en door het feit dat we een **korte keten** vormen als **coöperatie**.

We werken dus niet alleen zelf op een duurzame manier, we stimuleren ook onze telers om duurzaam te ondernemen. Samen blijven we werken aan het verduurzamen van de keten van groenten en fruit. Zowel BelOrta, onze producenten als leveranciers zijn toegewijd tot duurzaamheidsdoelstellingen op lange termijn.

In lijn met relevante duurzaamheidskaders

Voor de opmaak van onze duurzaamheidsstrategie lieten we ons inspireren door sectorinitiatieven en Europese kaders. Op die manier dragen we ons steentje bij om samen een duurzaam voedingssysteem te creëren, dat leidt tot een gezonder en aangener leven voor iedereen.

Responsibly Fresh Goodness by nature

Met 'Responsibly Fresh Goodness by nature' leveren de groente- en fruittelers en de coöperaties, aangesloten bij het VBT, sinds 2012 collectieve inspanningen richting duurzaamheid. Met deze verschillende inspanningen heeft de coöperatief georganiseerde sector van verse groenten en fruit de afgelopen jaren zijn verantwoordelijkheid genomen voor de verduurzaming van de agrovoedingsketen. De inspanningen zijn via het keurmerk Responsibly Fresh gecommuniceerd aan de volgende schakels in de keten. Responsibly Fresh vormt zo een herkenningsteken voor afnemers en stakeholders met interesse voor duurzaamheid in onze sector.

Duurzame ontwikkeling is echter een dynamisch gegeven. Veranderende maatschappelijke verwachtingen en nieuwe inzichten stimuleren ons om onze duurzaamheidskoers aan te passen. Als sector willen we ook de komende jaren de uitdaging aangaan om verder duurzaam te ontwikkelen.

De klemtonen van de vernieuwde aanpak zijn:

- Van nature gezond, met minimale impact op milieu en omgeving
- In coöperatie met de schakels van de waardeketen
- Bevorderen van de consumptie van gezonde en duurzame producten en inzetten op voedingsspaarzaamheid
- Ingebed in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's)

Fevia duurzaamheidsroadmap: kompas voor de voedingsbedrijven

De roadmap vertrekt vanuit de vraag "Wat eten we morgen?" en biedt antwoorden, opgebouwd rond 4 pijlers, 15 thema's en 32 ambities. Met dit kompas wil de voedingssector de komende jaren het voortouw nemen om met consumenten, ketenpartners en andere stakeholders samen te

werken aan een duurzaam voedingssysteem.

Deze roadmap is bedoeld als een kompas waarmee voedingsbedrijven hun eigen duurzaamheidsstrategie kunnen uitwerken, in lijn met de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. De focus ligt op vier pijlers: het vertrouwen van de consument verdienen, de groene transitie omarmen en versnellen, futureproof loopbanen stimuleren en samen waarde creëren.

EU Green Deal: 'Van boer tot bord'-strategie

In mei 2020 presenteerde de Europese Commissie haar 'van boer tot bord'-strategie, een van de belangrijkste acties van de Europese Green Deal. De strategie wil bijdragen tot het bereiken van klimaatneutraliteit in 2050 en daartoe het huidige EU-voedselsysteem omturnen tot een duurzaam model.

Bovendien wordt de 'van boer tot bord'-strategie gepresenteerd in het oog van de COVID-19-pandemie, wat de noodzaak onderstreept van een veerkrachtig voedselsysteem dat alle burgers voorziet in betaalbaar, gezond voedsel.

De strategie draait rond vier pijlers die de overgang

naar een duurzaam Europees voedselsysteem versnellen, namelijk:

1. duurzame voedselproductie,
2. duurzame voedselverwerking en -distributie,
3. duurzame voedselconsumptie en
4. minder voedselverlies en meer afvalpreventie.

Om deze transitie van het voedselsysteem te doen slagen, spelen de Europese landbouwers een cruciale rol. Maar ook andere belanghebbenden in de waardeketen moeten hun steentje bijdragen. Op weg naar een circulaire economie moeten de handelaars, voedselverwerkende sectoren en de retail maatregelen nemen op het vlak van transport, opslag, verpakking en voedselverspilling. Even belangrijk: ook consumenten zullen zich moeten aanpassen. Daarom zal de Commissie nieuwe manieren zoeken om de consumenten te informeren, zodat ze een keuze maken voor gezonde en duurzame voeding en minder voedselverspilling.

Eens dat wordt bereikt, kan het Europese voedselsysteem uitgroeien tot de wereldwijde standaard voor duurzaamheid.

Duurzaamheids- werkgroep

Onze duurzaamheidsvisie wordt gedreven door de leden van de interne duurzaamheidswerkgroep. De werkgroep staat in voor de opvolging van de ambities, het rapporteren van de voortgang en het definiëren van opportuniteiten en risico's. Tijdens samenkomsten van de werkgroep worden specifieke risico's en kansen geïdentificeerd en in detail besproken, waarbij de nodige input wordt geleverd om onze acties uit te breiden en onze strategie indien nodig aan te passen.

2. Uitdagingen in de tuinbouwsector

De tuinbouw beleeft in de volle breedte uitdagende tijden. Leek de teler de coronacrisis goed te zijn doorgekomen, speelt nu plotsklaps de absurde stijging van de energieprijzen. Maar daarnaast speelt ook nog steeds de uitdaging van het vinden van goed personeel, de stikstofcrisis en niet al te beste prijzen

voor de producten. De voorbije jaren hebben we steeds voldoende veerkracht en flexibiliteit getoond om in moeilijke omstandigheden te realiseren wat de maatschappij van ons verwacht: een onafgebroken bevoorrading van verse en gezonde producten.

“Uitdagingen zijn er legio, maar verandering is er altijd geweest, ook in het verleden. Alleen de snelheid van verandering neemt toe en daar moet je op kunnen inspelen.”

Philippe Appeltans, algemeen directeur

Uitdagingen en opportuniteiten	Beschrijving van de impact	Hoe BelOrta hiermee omgaat
Zorgen voor voedselzekerheid, voeding en volksgezondheid, door ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot voldoende, veilig, voedszaam en duurzaam voedsel	Onze producten voldoen aan hoge eisen op het gebied van veiligheid en kwaliteit. Bovendien passen fruit en groenten perfect in een gezond voedingspatroon. Hierdoor krijgt onze sector bijzondere kansen.	 <p>Natuurlijke en gezonde producten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Van nature gezond• Kwaliteit en voedselveiligheid• Informeren en inspireren
Een eerlijk economisch rendement genereren, het concurrentievermogen bevorderen en eerlijke handel stimuleren	Binnen onze coöperatie is het bekomen van een zo goed mogelijke prijs voor onze telers coöperanten een dagdagelijkse opdracht. Een billijke vergoeding voor de telers stelt hen in staat hun eigen engagement ten aanzien van de consumenten te verzekeren, met name op het gebied van kwaliteit, klimaat en gezondheid.	 <p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none">• Een echte coöperatie• Heerlijk van hier• Duurzame producenten

Uitdagingen en opportuniteiten	Beschrijving van de impact		Hoe BelOrta hiermee omgaat
<p>Helpen de klimaatverandering te verzachten en zich aan te passen aan de gevolgen ervan</p>	<p>Klimatologische verschijnselen zoals droogte, overvloedige neerslag, hagel, hitte of vrieskou zijn bepalend voor de productie van groenten en fruit. De groente- en fruitsector zal zich aan deze veranderingen moeten aanpassen.</p>	 	<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame producenten <p>Onze ecologische voetafdruk verkleinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimaat en energie • Spaarzaam met water
<p>Het verlies aan biodiversiteit omkeren</p>	<p>We dragen bij aan de bescherming van natuurlijke habitats en biodiversiteit. Iedere teler moet gecertificeerd zijn voor IPM (geïntegreerde gewasbescherming). Bij de geïntegreerde gewasbescherming ligt de nadruk op de groei van gezonde gewassen, waarbij de landbouwecosystemen zo weinig mogelijk worden verstoord en natuurlijke plaagbestrijding wordt aangemoedigd.</p> <p>Ook op de eigen BelOrta terreinen hebben we aandacht voor groenbuffers en aanplanting van streekeigen groen.</p>	 	<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame producenten
<p>Een neutrale of positieve impact op het milieu hebben</p>	<p>We meten de milieu-impact van onze waardeketen en we initiëren acties om deze impact te verminderen door bv. minder gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen te gebruiken of het verlies van nutriënten tegen te gaan. Bovendien engageren we ons om verspilling te vermijden en efficiënt om te gaan met natuurlijke hulpbronnen. Getuige hiervan zijn de afstemming van vraag en aanbod via productieprognoses, onze investeringen in hernieuwbare energie en waterzuivering, maar ook de evolutie naar duurzame verpakkingen.</p>	 	<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heerlijk van hier • Duurzame producenten <p>Onze ecologische voetafdruk verkleinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimaat en energie • Voedselverlies (en afvalbeheer) • Verpakking • Spaarzaam met water

Uitdagingen en opportuniteiten	Beschrijving van de impact		Hoe BelOrta hiermee omgaat
Een aantrekkelijke werkplek bieden in een organisatie waar groei en waardering voorop staat	We bieden onze medewerkers een stabiele tewerkstelling op lange termijn in een veilige en gezonde werkomgeving. De tuinbouwsector is een belangrijke werkgever die alleen al op de telerbedrijven vast werk verschaft aan 9.400 mensen. Daarbovenop wordt tijdens de oogstmaanden een beroep gedaan op seizoenarbeiders, 53.200 arbeidskrachten sterk.	 	Mens en maatschappij: <ul style="list-style-type: none"> • Aantrekkelijke werkgever • Opleiding en ontwikkeling • Gezondheid en veiligheid • Sociaal betrokken
Het behouden en verder ontwikkelen van onze talenten	We creëren de context waarin ieder kan bijleren en groeien. Naast de persoonlijke voldoening, zorgen we er meteen voor dat processen efficiënter lopen en verspilling wordt tegengegaan.	 	Mens en maatschappij: <ul style="list-style-type: none"> • Opleiding en ontwikkeling
De prijstdruk en explosie van de productiekosten het hoofd bieden	Druk op de prijzen versterkt omwille van de toenemende concurrentie in de distributiesector die zijn klanten zo goedkoop mogelijk wil voorzien van kwalitatieve producten. Verse producten spelen een sleutelrol in het aantrekken van consumenten. Hier staat tegenover dat we af te rekenen hebben met sterk stijgende kosten in grondstoffen, verpakkingen, transport en energie. Uiteraard kunnen we in onze rol als afzetorganisatie veel halen uit het optimaliseren van logistiek, inzetten op efficiëntie en arbeidsorganisatie. Toch moet men beseffen dat kwaliteitsvolle groenten en fruit zijn prijs heeft. Daar moet men zich bewust van worden en dat is een uitdaging.	 	Natuurlijke en gezonde producten: <ul style="list-style-type: none"> • Innovatie en productontwikkeling
De wereldwijde export bevorderen	Verre export van typisch Belgische specialiteiten, zoals bijvoorbeeld witloof, hebben het moeilijk gehad tijdens de pandemie. Ook de problematiek rondom de containers in de internationale handel weegt op de export. We staan hopelijk voor een heropening en normalisering. Economische crisissen of politieke conflicten kunnen de exportkansen verminderen. In dergelijke gevallen zit de sector van de ene op de andere dag met overschotten en kelderen de prijzen.		Partnerschap met de telers: <ul style="list-style-type: none"> • Een echte coöperatie

Partnerschap met de telers

Highlights

2021

8.618 ha

groenten
en fruit

99,9%

volume bij GlobalG.A.P.-
gecertificeerde telers
100% volume bij Vegaplan-
gecertificeerde
Doel: 100%

100%

lokaal product
(max. 200 km van
Sint-Katelijne-Waver,
Borgloon en Zellik)

Campagne

**BelOrta
ambassadeurs**

gelanceerd in 2021

De helden van ons verhaal: onze telers. Zonder hen geen heerlijk verse groenten, fruit en kruiden. Met net iets minder dan duizend zetten ze ondertussen zo'n 170 verschillende soorten op tafel. En die variatie is verbazend plezant. Zo geniet je bij BelOrta het jaar rond van lokaal geteelde producten. Al is de kwaliteit universeel, hun verhalen zijn uniek.

"Een duurzame bedrijfsvoering wordt het nieuwe normaal. Maar om te kunnen blijven investeren in duurzame maatregelen zijn rendabiliteit en leefbare vergoedingen voor de geproduceerde groenten en fruit een must."

Peter Nouws, producent

Gezonde, kwaliteitsvolle en lekkere producten, daar zetten wij ons elke dag voor in. Logisch dus dat we ook geven om onze omgeving en de samenleving. Duurzaamheid staat daarom centraal in onze aanpak.

Dat merk je niet alleen aan onze korte keten maar ook in de boomgaarden, op de velden en in de serres van onze telers. Ze springen er met zorg om met bodem en water en werken strikt volgens de milieuregelgeving en kwaliteitsnormen van hier

Arealen	Teeltwijze	2019 (ha)	2020 (ha)	2021 (ha)	2022 (ha)
Groenten	Beschermd + belicht	65	75	81	88
Groenten	Beschermd (onbelicht)	604	590	581	569
Groenten	Openlucht	3.536	3.530	3.563	3.559
Zachtfruit	Beschermd + belicht	2	4	4	4
Zachtfruit	Beschermd (onbelicht)	285	307	327	319
Zachtfruit	Openlucht	220	193	187	177
Pit- en steenfruit	Openlucht	4.153	3.945	3.875	3.843
Totaal		8.865	8.644	8.618	8.558

Jaarlijks brengen we aan de hand van een enquête bij onze producenten de teeltplanning voor het volgende jaar in kaart. Uit de enquête van het najaar 2021 over de productie in 2022 blijkt dat het klimaat en de hoge energieprijzen een duidelijke invloed hebben op de productieplanning.

Verschillende vruchtgroentetelers nemen in de serre teelttechnische maatregelen om de invloed van de gestegen energiekost te beperken. Teelten worden later aangeplant of worden kouder opgekweekt. De teelt van openluchtgroenten ondervindt veel invloed van het klimaat. Verschillende telers hebben hun planning aangepast na de wateroverlast in de zomer van 2021. Het areaal fruit wijzigt niet snel omdat de aanplantingen jarenlang blijven staan. Maar ook hier heeft het klimaat een grote invloed op de opbrengst. In 2021 was er een lage opbrengst kersen en krieken door de overvloedige regenval.

Enkele telers schakelden over naar een peilgestuurde drainage, zodat de bodem langer vochtig blijft in droge periodes

1. Een echte coöperatie

BelOrta is een echte **coöperatie** in hart en nieren – van, voor en door telers.

“Coöperatief ondernemen biedt de mogelijkheid om het beste van twee werelden te bundelen: interne focus op het eigen bedrijf maar met oog voor kwaliteit en optimalisatie gekoppeld aan de slagkracht van een gebundeld aanbod en de schaalvoordelen op het vlak van logistiek, onderzoek en innovatie.”

Philippe Appeltans, algemeen directeur

Het woord ‘coöperatie’ betekent samenwerking. Dat is wat de groente- en fruittelers doen. In plaats van zich met hun producten individueel op de binnen- en buitenlandse markt te begeven, hebben de in hoofdzaak familiale bedrijven zich gegroepeerd.

De coöperatie is een bedrijfsvorm die zich kenmerkt door een **democratische besluitvorming**. Het lidmaatschap is vrijwillig en open. De coöperanten, die hun autonomie en onafhankelijkheid behouden, zijn mede-eigenaar en hebben inspraak in het beleid van de coöperatie. Typisch voor de coöperatie is dat ze **geen winst nastreeft**, maar wel haar doel wil maximaliseren: **de leden-telers een eerlijke prijs**

bezorgen voor de producten die ze telen. De afzetmarkten gezamenlijk benaderen geeft hen meer slagkracht. Grote en kleine producten, specialiteiten en klassieke groenten en fruit genieten van elkaar. Bepaalde kopers komen voor specialiteiten naar BelOrta, maar nemen dan ook klassieke producten mee of omgekeerd. Dat versterkt elkaar.

“Coöperaties zijn echte changemakers - voor de markt, de marktomgeving en hun leden. Concurrenten worden partners, je hebt inspraak, je kan mee beslissen en de focus ligt steeds op het belang voor de leden, nu én voor de toekomst. Daarom moeten we durven nadenken over de betrokkenheid van leden en klanten om het ‘conflict’ om te zetten in een elkaar versterkende dialoog.”

Pieter Verhelst, Nationale Raad van de Coöperatie

Een coöperatieve vennootschap stelt steeds de noden en wensen van haar coöperanten centraal. Gedreven door de 7 ICA (International Cooperative Alliance) principes bepleit BelOrta een vrijwillig en open lidmaatschap, democratische controle en economische participatie door leden, autonomie en onafhankelijkheid, onderwijs, vorming en

informatieverstrekking, samenwerking tussen coöperaties en aandacht voor de gemeenschap.

“Verticaal samenwerken met afnemers kan je alleen maar goed doen, zowel voor de afnemers als voor de producent, vanuit een goede horizontale bundeling. Dat gaat over schaalgrootte, een basis, het opvangen van risico's voor de afnemer en voor de teler, de marketingpower en kennis rond verpakkingen. In samenspraak met de afnemers en de telers kun je dan een product in de wereld zetten. Als je dat individueel vanuit één product of vanuit één teelt moet doen, vergt dat te veel middelen. Als je dat vanuit een coöperatief gegeven doet met alle kennis op het gebied van teelt, commercialisatie, marketing en verpakking is dat een win-win voor alle partijen.”

Philippe Appeltans, algemeen directeur

Complete **transparantie** in het hele proces plaatsen we centraal. De hechte band tussen ons product en de planeet en tussen onze bedrijfsmissie en onze omgeving uit zich in ons engagement voor een duurzame bedrijfsvoering.

Vernieuwing in het BelOrta bestuur

Eind mei 2021 benoemde de algemene vergadering het vernieuwde BelOrta bestuur. De raad van bestuur met twintig bestuurders, waarvan vijf nieuwe bestuurders, zal de komende jaren als volgt samengesteld zijn:

- tot de algemene vergadering 2024: Didier Algoet, Dirk Bertels, Bert De Keyser, Koen De Wit, Patrick Groven, Johan Magnus, Mathieu Pauly, Robin Van Apers, Marja Van Dessel;
- tot de algemene vergadering 2027: Karel Bosschaerts (nieuw), Bart De Langhe (nieuw), Geert Hermans (nieuw), Danny Raskin, Gert Reijnders (nieuw), Marc Smets, Koen Van Hauteghem, Patrick Van Ingelgom, Wim Vertommen (nieuw).

Overeenkomstig artikel 29 van de Statuten kiest de raad van bestuur onder zijn leden een voorzitter en drie ondervoorzitters, waarvan (naargelang de herkomst productgroep van de voorzitter) er één of twee afkomstig zijn van de productgroep glas, één van de productgroep vollegrond en één van de productgroep fruit.

Op de installatievergadering van de raad van bestuur dd. 27 mei 2021 werden voor de komende drie jaar Dirk Bertels als voorzitter en Didier Algoet (glas), Koen De Wit (vollegrond) en Danny Raskin (fruit) als ondervoorzitters benoemd tot aan de algemene vergadering 2024.

Klokverkoop als veruitwendiging van de wet van vraag en aanbod

Kenmerkend voor de coöperatief georganiseerde groente- en fruitsector in België is het veilingstelsel met diverse aanbodvormen waarbij de **klokverkoop** een centrale rol speelt. Vers aangevoerde producten worden meteen te koop aangeboden en verkocht aan de prijs waarop afgeklokt wordt.

Zodoende kunnen we verse, veilige, gezonde en duurzame groenten en fruit garanderen.

De klokverkoop werd reeds in 1950 geïntroduceerd bij één van de voorlopers van het huidige BelOrta.

De klokverkoop is een onpartijdig, objectief en niet-beïnvloedbaar systeem om vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen. Bovendien kan men dankzij het moderne kloksysteem producten makkelijk gebundeld in uniforme kwaliteitsblokken verkopen, wordt een maximum aan

transparantie gerealiseerd en kan er op een uiterst efficiënte en snelle wijze aan verhandeling gedaan worden, een essentieel voordeel in het kader van verkoop van verse goederen.

De verkoopzaal met onze **zes computergestuurde veilingklokken** mag met recht en reden het kloppend hart van de veiling genoemd worden. De klokken tonen verschillende gegevens – waaronder de productnaam, het kwaliteitsblok, het aanbod, de eenheidsprijs en de gekochte hoeveelheid.

Het principe van de klokverkoop is opmerkelijk simpel.

1. Op een lichtkrans met 100 oplichtende lampjes wordt de startprijs getoond.
2. De lichtkrans draait – in een systeem van afslag – volgens tegenwijzerzin naar een lagere prijs.
3. Kopers volgen de evolutie van de prijs en de koper die als eerste zijn of haar knop indrukt, sluit de transactie af. De eenheidsprijs en het kopersnummer worden automatisch getoond op de veilingklok.
4. De koper krijgt audioverbinding en geeft zo het gewenste aantal kisten door aan de veilingmeester.
5. Na de aankoop wordt het beschikbare aanbod verminderd met het aantal gekochte kisten, waarop een nieuwe transactie start.

Vaak staat de transportdienst van de koper al klaar om de aangekochte kisten meteen na de verkoop te verladen. Dankzij de klokverkoop creëren we dus een **ultrakorte en snelle logistieke keten**.

“Op het hoogtepunt van de aanvoer in de zomer verkopen we anderhalf miljoen kilo tomaten op minder dan 15 minuten tijd aan een klantenpotentieel van 400 kopers in heel Europa. Die transactiesnelheid moet je eens via bemiddeling proberen te bereiken! Als het logistieke proces daarop is afgestemd, dan is de klok als verkoopinstrument eigenlijk een voorloper van logistieke en operationele efficiëntie.”

Philippe Appeltans, algemeen directeur

Vandaag dienen kopers niet eens meer aanwezig te zijn in de verkoopzaal. Via e-commerce (thuiskoop) kunnen ze vanop hun pc alle klombokbewegingen volgen en transacties afsluiten. Het Simultaan Netwerk – met een realtime, wereldwijde connectie – zorgt er dan weer voor dat kopers aanwezig in de BelOrta verkoopzaal ook kunnen bieden op producten die gelijktijdig op de andere Belgische veilingen worden aangeboden. Transparantie ten top dus.

Product- & teleradviesgroepen: Van, voor en door telers

In het kader van coöperatief ondernemen en inspraak van de teler, zijn de product- en teleradviesgroepen (PAG en TAG) een belangrijke pijler binnen BelOrta. Vanuit de specifieke productgroepen wordt samen met de producenten de commerciële strategie bepaald.

Voor onze top 12 van grootste producten wordt minimaal 1x per jaar een PAG georganiseerd. Voor bepaalde teelten zijn er jaarlijks ook TAG's. Op deze productgroepen komen verschillende strategische elementen aan bod: marktinfo en cijfers BelOrta, overzicht verschillende verkoopsystemen, informatie over kopers, afspraken rond telersvergoedingen, de marketingstrategie, de belangrijkste aandachtspunten rond kwaliteit en info wat onderzoek en rassen betreft en ook nieuwe ideeën en voorstellen. De productgroepen hebben een representatieve samenstelling van de telers.

De voorzitter is een bestuurder van BelOrta en de secretaris is het divisiehoofd of de supervisor verkoop (commerciële dienst) van de betrokken teelt(en). De adviezen van de productgroepen worden ter validatie voorgelegd aan de raad van bestuur. Ook los van de PAG's en TAG's zijn er zeer

frequent vergaderingen met bepaalde groepen telers. Zo zijn er bijvoorbeeld meetings met de specialty telers tomaat en infosessies of specifieke telersvergaderingen op belangrijke momenten tijdens het seizoen of zelfs ad hoc. En naast de dagelijkse contacten tussen telers en BelOrta zijn er ook nog de gesprekken in functie van relatiebeheer. Daarin komt de samenwerking met BelOrta aan bod en luisteren we naar de noden van onze telers. Zo kunnen we samen nog beter aan de toekomst te werken.

PAG's en TAG's in cijfers in 2021

22 PAG's: 17 groenten en 5 fruit

21 TAG's: 9 groenten en 12 fruit

Totaal aantal genodigden in 2021:
901 telers

Aantal deelnemers: 201 in groenten en
231 in fruit

Aanwezigheidspercentage van **48%**

Care4Growing, het digitale platform dat telers en partners verenigt

Het multifunctionele platform Care4Growing, ontwikkeld als samenwerking tussen BelOrta, Coöperatie Hoogstraten en REO Veiling, zorgt ervoor dat elke teler over een mobiel hulpmiddel beschikt dat hem bij zijn dagelijkse taken ondersteunt en het werken efficiënter maakt. Een 'virtuele assistent' op het veld, die de teler begeleidt in zijn dagelijkse werking. Van proactieve begeleiding op het veld of in de serre, vereenvoudiging van de administratie, efficiëntere organisatie tot contact met partners uit de sector. De app ondersteunt de teler doorheen het hele traject van 'teelt tot aanvoer'. De bedoeling is om op langere termijn een 'digitaal ecosysteem' te creëren waarin ook andere sleutelspelers uit de sector, zoals leveranciers en proefcentra, terecht kunnen.

"Wij willen de omslag in de digitale transformatie maken en ook hier speelt schaalgrootte een rol, want investeren in digitalisering kost handenvol geld. Maar er is geen weg terug. Samen met onze collega-veilingen van Hoogstraten en REO hebben wij geïnvesteerd in digitalisering, omdat wij dit een must vinden voor de concurrentiepositie van onze sector. We gaan dat samen opnemen, omdat dit gigantische resources vergt, maar dat betekent ook dat je deze omslag kunt maken. Wij hebben binnen Care4Growing 97 domeinen geïdentificeerd om te digitaliseren waarvan we er nu zeven uitrollen richting producent. Hierin zit teeltregistratie, gewasbescherming en bemesting vervat."

Philippe Appeltans, algemeen directeur

2. Heerlijk van hier

De groenten en fruit worden geteeld in een straal van maximum 200 kilometer rond onze drie operationele sites: Sint-Katelijne-Waver, Zellik en Borgloon. De meeste telers leveren al generaties lang aan ons.

Hier geteeld

De meeste van onze telers bevinden zich in België, maar ook in Nederland zijn telers voor ons in de weer. De afstand tot onze verschillende sites blijft echter steevast beperkt. Belgisch of Nederlands: het blijft natuurlijk dichtbij en dus van hier.

Hier gecontroleerd en verkocht

Op onze sites in Sint-Katelijne-Waver, Zellik en Borgloon worden alle aangevoerde groenten en fruit geïnspecteerd door onze productspecialisten. Zo staan wij garant voor een uitstekende kwaliteit en fantastische smaak. Na de controle door onze keurders worden onze producten binnen 24 uur geveild.

Korte keten

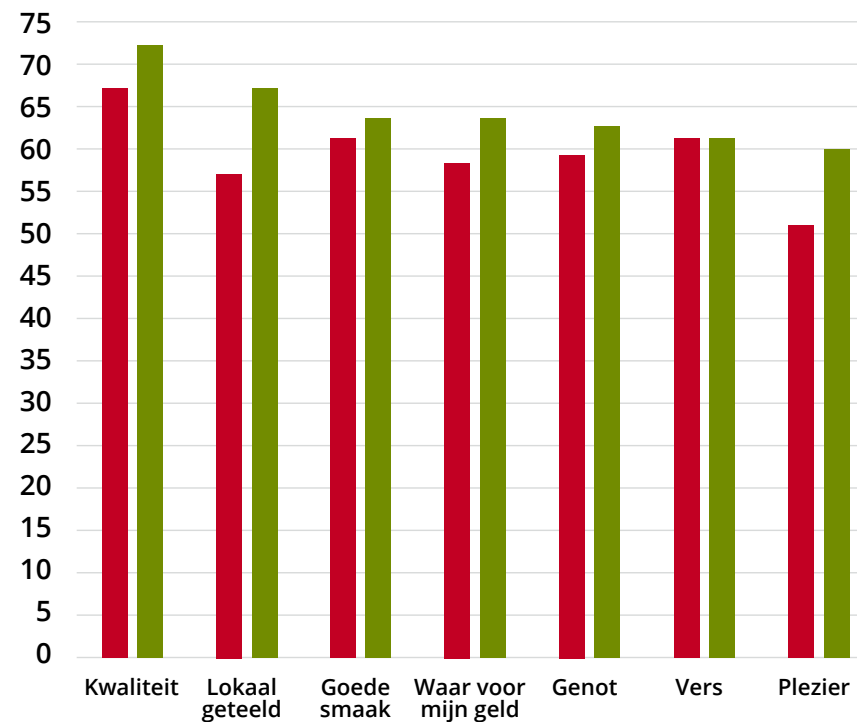
Niets is zo lekker als vers. Daarom houden we onze keten zo kort mogelijk. De producten die de telers 's morgens vroeg leveren worden veelal diezelfde ochtend nog geveild. Even later starten ze dus reeds hun reis richting een winkel. Die korte afstand (en tijd) tussen teler en winkel heeft een tweede voordeel: we beperken het transport en de opslag tot een minimum.

Partnerschap met de telers

Een in augustus 2020 uitgevoerde marktstudie, uitgevoerd door iVOX bij 1.000 Belgen, toont dat naast kwaliteit de lokale teelt de belangrijkste merkassociatie is voor BelOrta. Bovendien kende deze merkassociatie ook de sterkste stijging tussen 2019 en 2020.

Dezelfde studie toont ook dat $\frac{3}{4}$ van de respondenten voorstander is van sterke Belgische merken en graag ook meer Belgische merken zou willen zien in de groente- of fruitrayon. Een sterke merknaam geeft voor bijna 64% van respondenten een toegevoegde waarde voor de indicatie van de herkomst, alsook voor 61% de kans voor producenten om zich te onderscheiden van de concurrentie met een duidelijk herkenbaar gezicht.

3. Duurzame producenten

BelOrta adviseert en begeleidt haar producenten op verschillende werkgebieden. We ondersteunen bij de implementatie van kwaliteitssystemen en voorzien in kwaliteitscontrole tijdens de productie en de oogst. We geven raad voor de productieplanning en stellen de nodige verpakkingen ter beschikking van producenten.

Al onze producten, zowel groenten als fruit, voldoen aan het keurmerk Flandria waar kwaliteit een belangrijk onderdeel van is. Verder voldoen al onze producten aan de lastenboeken **Vegaplan** en **GLOBALG.A.P.** Die staan niet alleen voor voedselveiligheid, maar ook voor milieubewustzijn en duurzaamheid. De naleving ervan wordt op de productiebedrijven door externe controle-instellingen geaudit.

De producenten die aangesloten zijn bij BelOrta, telen op een duurzame wijze groenten en fruit. Dit is geen vrijblijvende verklaring. Het engagement komt tot uiting in de deelname aan **Responsibly Fresh**. Onder dit label valt ook de verplichte certificatie van **Vegaplan** en **GLOBALG.A.P.**, lastenboeken waarin de verschillende aspecten van duurzaamheid verwerkt zitten. Het voldoen aan sociale aspecten wordt aangetoond door het GRASP-certificaat.

Aantal acties per teler met invloed op de duurzaamheid van het bedrijf			Geïnvesteed bedrag per teler		
2019	2020	2021	2019	2020	2021
1,21	1,40	1,27	€ 9.986,00	€ 12.117,42	€ 12.242,16

Responsibly Fresh bundelt ook heel concrete **duurzaamheidsinspanningen** op een aantal typische tuinbouwbedrijven. Het gaat om investeringen en aanpassingen aan de bedrijfsvoering die de bedrijfsleiders vrij algemeen doorvoeren en over ontwikkelingen en innovaties die in de toekomst mogelijk verder ingang vinden in de sector.

Sinds 1996 kennen wij in de sector groenten en fruit het systeem van de **Gemeenschappelijke Marktordening** (GMO) voor groenten en fruit. De doelstelling van de GMO bestaat erin om door concentratie van het aanbod de positie van de teler in de voedselketen te versterken. Daarnaast biedt het samenwerken in producentenorganisaties voor de producenten ook extra ondersteuning.

Iedere groenten- en fruitteler binnen de EU kan GMO-subsidie verkrijgen. Met de regeling voor gemeenschappelijke marktordening (GMO) wil

de Europese Unie met subsidies een duurzame, concurrerende productie van groente en fruit stimuleren, schommelingen van telersinkomsten tijdens crises beperken, de consumptie verhogen, het milieubeschermen en het aanbod concentreren.

Onder de gesubsidieerde GMO-items zitten heel wat items die een invloed hebben op de verduurzaming van het bedrijf of de werkwijze van producenten. Aangezien BelOrta invloed heeft op items die opgenomen worden in de GMO-lijst, kunnen we zo onze leden motiveren om steeds duurzamer te produceren.

Uit de projecten en aankopen die de afgelopen jaren werden gesubsidieerd, hebben we de duurzame items geselecteerd. Gemiddeld werd per producent voor 1,2 tot 1,4 items subsidie aangevraagd. Het gemiddeld besteed bedrag per project steeg van ca. 10.000 euro in 2019 naar ca. 12.250 euro in 2021.

Hervorming Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)

Onder het nieuwe GLB zal er meer aandacht zijn voor klimaat- en milieuaspecten. Met de Europese Green Deal en de Farm-to-Fork-strategie wil de EU grote stappen zetten naar meer duurzaamheid en de strijd tegen klimaatopwarming. Voor producentenorganisaties betekent dit dat er bij de invulling van de operationele programma's 15% voorzien zal moeten worden voor milieu- en klimaatmaatregelen.

Slechts 6% van de Europese boeren is jonger dan 35 jaar. Dit is een ronduit dramatische vaststelling. De EU wil sterk inzetten op de jonge generatie van boeren en besteedt 3% van het GLB specifiek aan deze doelgroep.

De drie pijlers van het GLB

1. Ervoor zorgen dat er in de EU genoeg voedsel wordt verbouwd op een duurzame manier.
2. Het mogelijk maken dat consumenten voor redelijke prijzen landbouwproducten kunnen kopen.
3. Het mogelijk maken dat landbouwers een behoorlijk inkomen hebben.

Deze drie pijlers van het huidige beleid blijven ook de basis voor het nieuwe GLB dat van start gaat op 1 januari 2023 en loopt tot eind 2027.

Energieproductie bij producenten

Onze producenten blijven heel wat inspanningen leveren om (een deel van) de door hun benodigde energie op een duurzame manier op te wekken. Bij de meeste verwarmde serreteelten is deze warmte afkomstig van een **WKK (warmtekrachtkoppeling)**. Daarnaast beschikken 281 producenten ook over **fotovoltaïsche zonnepanelen (PV)**. Recent

installeerde een producent in Asten-Heusden (NI) een nieuwe PV-installatie van 1.400 kWp, een andere producent installeerde in Duffel een drijvende PV-installatie op het bassin van de regenwateropvang. Een producent uit Breskens (NI) maakt gebruik van **windenergie**.

Regenwateropvang gecombineerd met PV-installatie

Nieuwe energiebesparende technieken die stap voor stap hun intrede doen bij de aangesloten producenten zijn onder andere led-groeilampen in de serres en precisielandbouw. Led-groeilampen verbruiken significant minder energie dan de traditionele groeilampen. Ze bieden bovendien meer mogelijkheden op het vlak van gerichte sturing van de groei omdat de kleur van het licht aangepast kan worden. Precisielandbouw zorgt voor een meer nauwkeurige uitvoering van werkzaamheden op het veld, onder meer met behulp van een gps-systeem op de machines. Door minder overlap dalen daardoor

de gebruikte hoeveelheden brandstof, meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen.

“Bij de productie van fruit zullen we steeds vaker moeten anticiperen op de effecten van klimaatopwarming, zoals een korter teeltseizoen of de noodzaak tot irrigatie. Warme lentes bepalen het verloop van een seizoen, hete zomers resulteren in schade aan de producten.”

Bart Nicolai, KU Leuven

PV-installaties	2019	2020	2021
Aantal	195	240	281
Vermogen	7.443 kWp	11.018 kWp	14.652 kWp
Elektrische productie	Ca. 7.500 MWh	Ca. 11.000 MWh	Ca. 14.500 MWh
Komt overeen met elektriciteitsverbruik van	Ca. 2500 gezinnen	Ca. 3600 gezinnen	Ca. 4800 gezinnen

WKK-installaties	2019	2020	2021
Aantal	119	119	119
Vermogen	304 MW	291 MW	301 MW
Warmteproductie	Ca. 2,40 miljoen MWh	Ca. 2,30 miljoen MWh	Ca. 2,40 miljoen MWh
Elektrische productie	Ca. 1,80 miljoen MWh	Ca. 1,75 miljoen MWh	Ca. 1,80 miljoen MWh
Komt overeen met elektriciteitsverbruik van	Ca. 605.000 gezinnen	Ca. 580.000 gezinnen	Ca. 600.000 gezinnen

Warmte afkomstig van de WKK wordt gebufferd in een grote tank, zodat onder meer elektriciteit geproduceerd kan worden volgens de vraag van de netwerkbeheerder zonder de warmte verloren te laten gaan.

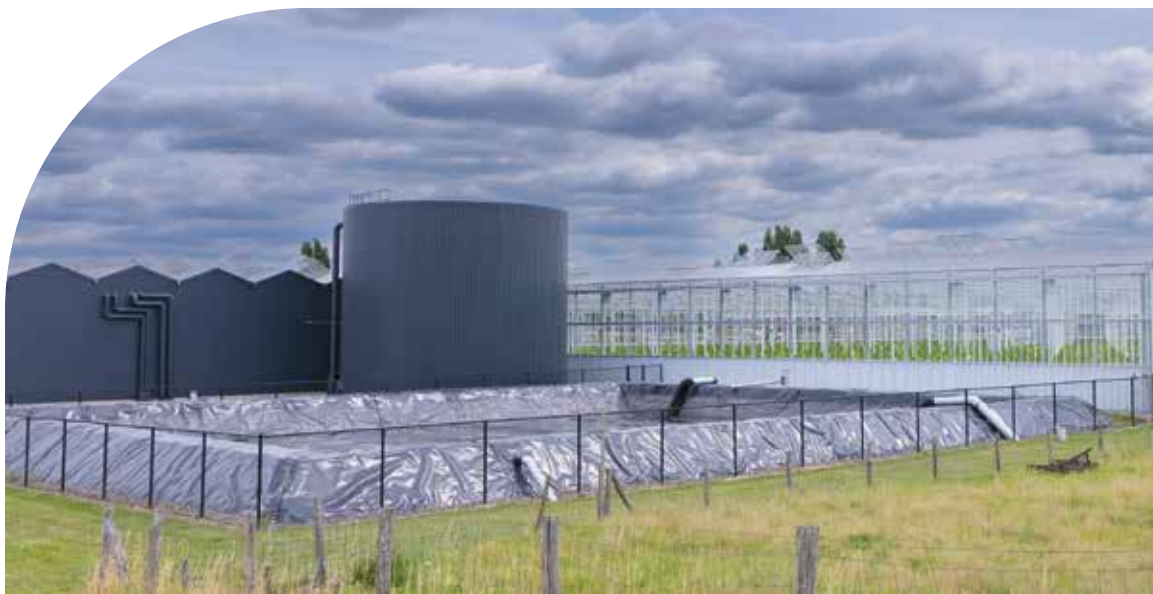
Spaarzaam met water

Voor onze producenten is water één van de belangrijkste en kostbaarste grondstoffen. Zij hebben er dan ook alle belang bij om op een duurzame wijze om te gaan met het beschikbare water. Bij serres gebeurt dit door regenwater op te vangen en te gebruiken als irrigatiewater. Waar mogelijk, wordt het overtollige drainwater opgevangen, gezuiverd en/of ontsmet en opnieuw gebruikt. Dit is het geval bij vruchtgroenten, bladgewassen, zachtfruit en aardbeien - geteeld in serres. Ook bij andere overdekte teelten, waaronder witloof, wordt maximaal geopteerd voor regenwater. Bij de bepaling van de waterbehoefte van vollegrondsteelten volgen onze producenten

het voor de planten beschikbare vocht in de bodem actief op. Zodra de vochtigheidsgraad onder een aanvaardbaar niveau zakt, schakelen ze over op irrigatie. Zo vermijden ze dat er te veel of te vroeg geïrrigeerd wordt en maximaliseren ze de efficiëntie van waterinzet. Regenwater wordt ook ingezet voor na-oogstprocessen, zoals wassen, spoelen en inkoelen. Hierbij is in het kader van voedselveiligheid de microbiële kwaliteit van het water van kernbelang. Onze producenten volgen de microbiële kwaliteit van dit water nauwgezet op door het water regelmatig te laten analyseren. Hiervoor baseren ze zich op een risicoanalyse die onder meer rekening houdt met het type product. Onze producten moeten immers

aan strenge microbiologische voorwaarden voldoen.

Naast de grote capaciteit aan **regenwateropvang**, worden ook meer en meer **alternatieve waterstromen** gebruikt zodat het gebruik van grond- en leidingwater beperkt wordt. Irrigatienetwerken en gemeentelijke of provinciale bufferbekkens zijn voorbeelden van deze alternatieven. Ook passen de producenten steeds meer waterbesparende technieken toe zoals het gebruik van T-tape, druppelirrigatie, sproeibomen en irrigatie op ideale tijdstippen.

Biodiversiteit door breed aanbod groenten en fruit

De werkwijze van de coöperatie laat toe dat er een breed gamma aan groenten en fruit wordt aangeboden. Ook niet-alledaagse producten vinden hun afzet via BelOrta. Dit zorgt voor een gevarieerd aanbod voor de consument en voor het behoud van een hoge diversiteit in groenten en fruit op de Belgische markt.

“Voldoen aan de regelgeving in verband met bodem, fytoproducten en meststoffen is een ‘license to produce’. Het is de verantwoordelijkheid van BelOrta om producenten hierop aan te spreken. Daarnaast kan er samen met de producenten nagedacht worden om tot een continue verbetering te komen.”

Patricia De Clercq, Secretaris-generaal Departement Landbouw en Visserij bij de Vlaamse overheid

BelOrta is ook vragende partij aan onderzoeksinstituten om de teeltmogelijkheden van nieuwe producten uit te werken of te verbeteren en zo de diversiteit te verhogen. Denk maar aan de aandacht voor smaakvolle rassen bij tomaten, komkommers, appels, peren, aardbeien, braambessen, ... of een

breder assortiment bij tomaten, peren, appels.

Op de tuinbouwbedrijven wordt **IPM (geïntegreerde pest controle)** in zijn ruime betekenis meer en meer toegepast. Om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen te beperken, zetten producenten natuurlijke vijanden in en vindt **precisielandbouw** steeds meer ingang. Hommels, bloemenstroken en houtkanten worden ingezet om de bevruchting bij fruit en vruchtgroenten te optimaliseren. Tot slot is op een toenemend aantal bedrijven infrastructuur aanwezig om restanten van oplossingen van gewasbeschermingsmiddelen op te vangen en te verwerken.

EARTH moet producten in omschakeling naar bio meer slagkracht geven

De nationale en internationale biomarkten hebben zich de afgelopen jaren gestaag ontwikkeld. Ook de vraag naar lokaal geteelde biologische groenten en fruit is blijven stijgen. Die toenemende vraag zorgt ervoor dat er nood is aan biotelers of telers die de omschakeling willen maken van een conventionele teelt naar een bioteelt. Bovendien vraagt Europa in het kader van de Green Deal om tegen 2030 25% van alle landbouwgronden om te schakelen naar bio.

En het is net bij die omschakeling dat het schoentje knelt. Op dit moment zijn er te weinig oplossingen om een teler te ondersteunen die de omschakeling naar bio wil maken. Afhankelijk van de teelt duurt de omschakelingsperiode 2 tot 3 jaar. Gedurende die periode kan de teler zijn producten niet verkopen onder het biolabel, terwijl de producten wel geteeld dienen te worden volgens de (strengere) biowetgeving. De hogere productiekost, gecombineerd met de vaak lagere verkoopprijs voor omschakelproduct, zorgen ervoor dat dit een zware investering is voor de teler.

Het hele omschakelingsproces brengt ook andere investeringen met zich mee. Zo moet de teler heel wat kennis verzamelen en opbouwen om

de (eventuele) nieuwe teelten en teeltmethoden onder de knie te krijgen. Daarnaast kan het zijn dat het bedrijf technisch materiaal moet kopen dat aangepast is aan die nieuwe teelt(methoden).

Bovendien is het begrip “product in omschakeling” vrij onbekend buiten de sector. Consumenten weten niet waarvoor het staat en hoe dat te plaatsen tussen conventioneel en biologische geteelde groenten en fruit. Ook voor winkeliers die mee hun schouders willen zetten onder product in omschakeling blijft het heel moeilijk om deze producten te positioneren in het groenten- en fruitschap en hoe erover te communiceren met de consumenten.

Toch is een goede vermarkting van en waardering voor verse groenten en fruit in omschakeling noodzakelijk om een verdere groei van bioproductie te realiseren. Dit vergt inspanningen van eenieder in de keten, van op het veld tot op het bord.

BelOrta heeft een volgende logische stap gezet met een eigen concept voor producten in omschakeling: EARTH. Hiermee willen we de hand reiken naar retailklanten om samen aan de slag te gaan met het omschakelproduct. We willen hen helpen de stap te

verkleinen om hierover te communiceren met de consumenten.

***EARTH is een acroniem en staat voor
Environmentally friendly
Always improving
Rooted in nature
Towards a prosperous future for people and planet
Healthy enjoyment***

Met open communicatie en het creëren van een bewustwording rond omschakelproduct willen we de consument aantonen dat deze producten even lekker en gezond zijn als conventionele en biogroenten en -fruit. Tegelijkertijd geven we een extra ondersteuning voor geïnteresseerde telers die de stap naar bio willen zetten.

4. BelOrta ambassadeurschap

Als lokale telersorganisatie is BelOrta verbonden met andere lokale spelers, initiatieven en tradities. Om die lokale verbondenheid in de kijker te zetten en te versterken, geven we onze producenten vanaf 2021 een platform om te vertellen over hun passie, kunnen ze BelOrta promoten op hun vrachtwagens of op het bedrijf of kunnen ze gratis kledij en

promotiemateriaal bestellen in de BelOrta webshop. Bovendien kunnen actieve BelOrta producenten sinds 2021 jaarlijks product sponsoring aanvragen om een lokaal evenement te ondersteunen. Tot op heden (juli 2022) hebben 315 telers een bestelling geplaatst.

**Onze
ecologische
voetafdruk
verkleinen**

Highlights

Carbon footprint (scope 1 en 2)

2020: 6.579,42 ton CO₂

2021: 4736,13 ton CO₂

Doel: daling tegen 2030 met 42% (t.o.v. 2020)

5.634.000 kWh

opgewekt door PV-installaties,

goed voor 16% duurzaam elektriciteitsverbruik

Doel: toename van het aandeel hernieuwbare energie

Optimalisatie transport

door coöperatieve werking

Doel: verdere optimalisatie

99% verkocht

Doel: stijging humaan verbruik van niet verkocht volume

71%

gerecycleerde afvalstromen

Doel: hogere recyclagegraad van afval- en nevenstromen

Duurzame verpakking

we reuse – we reduce – we recycle

69% product (in gewicht) in
herbruikbare verpakking

31% product (in gewicht) in eenmalige
verpakking

Doel: toename % recycleerbare
verpakkingen, toename %
gerecycleerd materiaal/FSC/rPet

27% regenwater

Doel: toename %
regenwater, daling
volume leidingwater/
grondwater

“BelOrta moet voldoende inspanningen leveren om duurzaam om te gaan met energie, water en materialen. Waar mogelijk moet verder geïnvesteerd worden in groene energie, bv. door bijkomende PV-installaties of een windmolen. Water moet zoveel mogelijk hergebruikt worden. En qua afvalbeheer zouden medewerkers even goed moeten sorteren op het werk als thuis. Alle kleine inspanningen helpen om de ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te houden.”

Frans De Laet, medewerker BelOrta

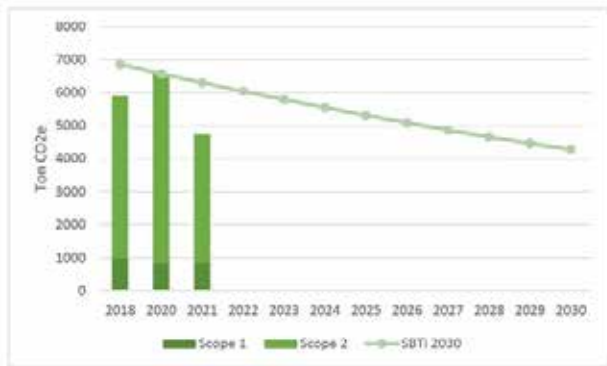
PV-installatie op nieuwe
leeggoedloods Borgloon

1. Reductie klimaat- impact en energie- besparing

KPI	Eenheid	2018	2020	2021
Energieverbruik / ton verhandeld	GJ prim / ton	0,21	0,22	0,22
% hernieuwbare energie (zonnepanelen)	%	16,7	15,2	18,2
Totale CO ₂ -emissie primair (Gas + Elec) (scope 1 & 2)	ton CO ₂ eq.	5.889,14	6.579,42	4736,13
Totale CO ₂ -emissie primair (Gas + Elec) / ton verhandeld (scope 1 & 2)	ton CO ₂ eq.	0,013	0,014	0,010
Totale CO ₂ -emissie primair (scope 3)	ton CO ₂ eq.		594.499	

De activiteiten van BelOrta hebben een sterk verschillende energiebehoefte.

	2018		2020		2021	
	Ton CO2e	% scope 1+2	Ton CO2e	% scope 1+2	Ton CO2e	% scope 1+2
Scope 1	977,89	16,60%	856,2	13,01%	878,718	18,55%
Scope 2	4.911,26	83,40%	5.723,22	86,99%	3.857,41	81,45%
Total	5.889,14	100,00%	6.579,42	100,00%	4.736,13	100,00%

Volgende duurzame investeringen werden doorgevoerd:

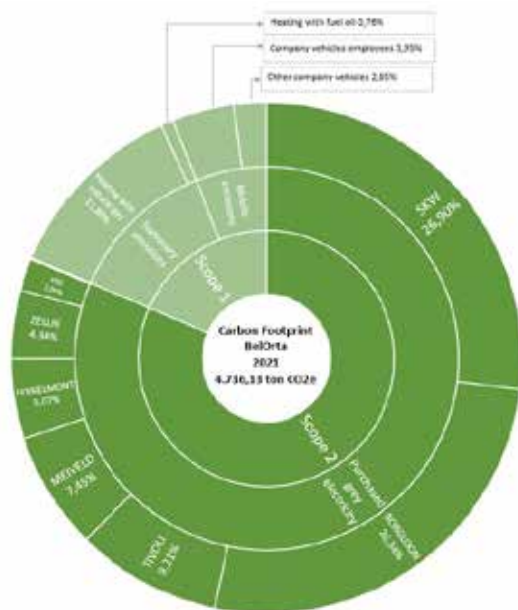
- Relighting: zo'n 85% van de gebouwen is voorzien van ledverlichting. Deze is deels voorzien van lichtsturing, maar overal voorzien van aanwezigheidsmelders
- Installatie van laadpalen voor hybride en elektrische wagens
- Frequentiesturing op de koelcompressoren
- Uurtellers op persluchtcompressoren

BelOrta wekt een aanzienlijk deel van de nodige elektriciteit op duurzame wijze op via fotovoltaïsche zonnepanelen (PV). In 2019 installeerden we op twee loodsen bijkomende PV-panelen met een vermogen van 1.100 kWp. Hierdoor is het totale vermogen aan PV-installaties op de diverse sites van BelOrta

verhoogd tot 6.200 kWp. Deze installaties leveren jaarlijks ongeveer 5.600.000 kWh elektriciteit.

De totale productie van de PV-panelen komt overeen met ongeveer 16% van het totale elektriciteitsverbruik van BelOrta. 82% van deze productie wordt onmiddellijk verbruikt op de sites zelf.

BelOrta zoekt naar mogelijkheden om de hernieuwbare energieproductie uit te breiden onder andere met windenergie.

Ook voor de verwarming van de loodsen en de kantoren trof BelOrta verschillende duurzame maatregelen. In de meest recent gebouwde loodsen waar ook koeling aanwezig is, wordt de via deze koeling afgevoerde warmte gerecupereerd voor de verwarming van de kantoren en bewaarcellen met een hogere temperatuur. Een deel van de kantoren wordt verwarmd met warmtepompen. Tot slot worden de gasverwarmingsbranders op de verschillende sites stap voor stap vervangen door hogere rendementstoestellen.

De afgevoerde warmte uit de koelcellen wordt gedeeltelijk opnieuw gebruikt voor verwarming

Optiflux® garandeert kwaliteit en voedingswaarde van groenten en fruit

Om de essentiële voedingsstoffen te behouden, is langetermijnbewaring van cruciaal belang. Zeker bij pitfruit. Optiflux (een spin-off van KU Leuven, VCBT en VBT) ontwikkelde en patenteerde een innovatief en niet-chemisch systeem om de gassenstelling onder gecontroleerde atmosfeer te optimaliseren volgens de behoeften van het product i.p.v. een standaardbehandeling bij ULO-bewaring. Zo blijft het kwaliteits- en voedselverlies beperkt. BelOrta investeert mee in deze vernieuwende na-oogsttechnologie.

“De nieuwe Dynamic Controlled Atmosphere (DCA) techniek biedt heel wat voordelen naar kwaliteit en energiebeheersing. Door continue controle van de gassenstelling tijdens de bewaring en bijsturing, garanderen we een beter kwaliteitsbehoud van het fruit tijdens de bewaring. Bovendien vermindert de techniek ook het energieverbruik (tot 10%).”

Bart Nicolai, KU Leuven

Transportoptimalisatie

Duurzaam transport is een ruim begrip. Het gaat zowel over het zo efficiënt mogelijk gebruiken van het beschikbaar laadvolume van onze vrachtwagens en over energiezuinigheid, als over het voldoen aan de regelgeving en over de correcte communicatie tussen alle betrokken partijen. Met correcte afspraken, een vlotte communicatie met de transporteurs en temperatuurmonitoring tijdens het transport zetten we maximaal in op het behoud van de kwaliteit van het vervoerde product.

Het hele coöperatieve model van de veiling is erop gericht groenten en fruit te bundelen en zo transport te reduceren. Enerzijds kunnen

producenten groenten en fruit afzetten op de voor hen dichtstbijzijnde veilingssite. Deze producten worden nadien geconsolideerd getransporteerd naar de verkoopsite.

Anderzijds zorgt het gegroepeerde aanbod op de BelOrta sites ervoor dat klanten al hun groenten en fruit op één locatie bij BelOrta kunnen ophalen (onestopshopping) en bijgevolg niet moeten rondrijden om hun producten te verzamelen. Tot slot biedt BelOrta afnemers de mogelijkheid om grote uniforme volumes bij producenten op het bedrijf op te halen, waardoor het aantal gereden kilometers voor deze producten daalt.

Daling CO₂-verbruik bedrijfswagens

Ondanks de wereldwijde COVID-19-pandemie bleef BelOrta op volle toeren draaien. Alle medewerkers leverden grote inspanningen om ook in deze moeilijke periode de aangevoerde producten bij onze klanten te krijgen. Ondanks deze continuïteit

zien we bij de bedrijfswagens toch een duidelijke daling in de hoeveelheid verbruikte brandstof. Door het verplichte thuiswerk was er immers veel minder woon-werkverkeer. En afspraken met externen vonden veelal plaats via videomeetings. Tot slot

zijn heel wat bedrijfswagens omgeschakeld naar elektrische aandrijving (100% of plug-in hybride) waardoor het brandstofverbruik ook de komende jaren lager zal liggen.

2. Tegengaan voedselverlies en verantwoord afvalbeheer

KPI	Eenheid	2018	2020	2021
Nevenstromen totaal (groenten en fruit)	ton	10.810	11.415	8.064
Waste Warrior (via voedselbanken en andere projecten)	ton	832	873	1.078
Afval totaal (anders dan groenten en fruit)	ton	Onvoldoende gegevens	1.004	1.124
% gesorteerd en gerecycleerd	%	Onvoldoende gegevens	61	71

We stellen alles in het werk om zo weinig mogelijk product verloren te laten gaan en het verkocht volume zo hoog mogelijk te houden (98,8%). De kleine hoeveelheid onverkochte producten gaat naar sociale instellingen (0,2%) of landbouwers (1-2%).

Onverkochte producten worden opgehaald door de Voedselbanken

“Het businessmodel van BelOrta is erop gericht verse producten te verkopen in alle maten en kwaliteiten, op maat van de toepassing verderop de keten. Zo wordt een substantiële bijdrage geleverd aan zo weinig mogelijk voedselverspilling”

Peter Nouws, producent

Bewaring bij aangepaste temperaturen zorgt ervoor dat er geen kwaliteitsverlies is tussen aanvoer door de producenten en aflevering aan de BelOrta-klanten. Het centraliseren van de bewaring in de koelcomplexen van BelOrta biedt een meerwaarde voor de producenten:

- Producenten moeten minder investeren in eigen koelinstallaties
- Grote koelcomplexen zijn energiezuiniger
- De gebruikte koelgassen in de koelinstallaties van BelOrta zijn milieuvriendelijk en beïnvloeden de klimaatopwarming niet
- De koelcellen kunnen tijdens een zelfde jaar voor verschillende doeleinden gebruikt worden, bv. bewaring van witloofwortels, plantmateriaal aardbeien en frambozen, prei, kolen, ...

De bewaring van uitgangsmateriaal van aardbeiplanten, frambozenplanten of witloofwortels zorgt voor een oogstspreading, waardoor producten als aardbeien en witloof (bijna) jaarrond geteeld,

geogst en verkocht kunnen worden. De bewaring gebeurt in koelcellen die op andere tijdstippen in het jaar ook voor andere doeleinden gebruikt worden (bv. bewaring hardfruit). Hierdoor wordt de koelinfrastructuur efficiënter benut.

“Voedselpaarzaamheid is een verantwoordelijkheid van elke schakel in de keten. Niet-relevante afkeuringen (minimale afwijking of minimaal aantal stuks met afwijking) in de keten moeten vermeden worden. Producenten en veilingen zouden ook assertiever moeten reageren op (onterechte) afkeuringen door de retailsector.”

Peter Nicolai, voorzitter Fresh Trade Belgium

Vacuümkoeling

Na de introductie van de voorverkoop van dagverse sla in 2020, nam BelOrta in maart 2021 een nieuwe vacuümkoeler in gebruik. Hiermee worden de bladgewassen op een snelle en uniforme manier gekoeld tot circa 2°C op 15 minuten tijd. Een snelle koeling direct na het oogsten zorgt ervoor dat de houdbaarheid van bladgewassen aanzienlijk verlengd wordt met behoud van de kwaliteit. Vacuümkoeling werkt zeer goed bij bladgroenten zoals kropsla, ijsbergsla, spinazie, andijvie, en alle overige slasoorten.

Bij BelOrta is er voor elk stuk fruit en voor alle groenten een plaats

BelOrta is een coöperatie van en voor telers. Het ontstaan van een veiling is dan ook het samenwerken van telers die samen naar de markt gaan.

Telers telen met hart en ziel product maar ze zijn steeds afhankelijk van de natuur. Bij te koude, te

warme, te natte, te droge, ... omstandigheden is het niet altijd mogelijk om enkel perfect gevormde groenten of fruit af te leveren.

Daarom zoekt BelOrta voor elke groente of fruit een afzetmarkt. Niet enkel de tomaat, die voldoet aan de specificaties van het warenhuis wordt bij

BelOrta verhandeld. BelOrta telt een groot en divers kopersbestand waardoor alles een plaats kan vinden op de markt. Zowel de perfecte producten, als iets minder mooi gevormde, kleinere of grotere producten vinden bij BelOrta hun koper. Er zijn kopers die product voor de verse markt aankopen, maar eveneens zijn er kopers die product gaan versnijden of verwerken.

Om dit in goede banen te leiden, wordt bij telers het product gesorteerd bij het marktklaar maken. Hoe groenten en fruit dienen gesorteerd te worden, staat beschreven in productspecificaties, zodat de teler een houvast heeft. Bij aankomst op BelOrta beoordelen keurders de kwaliteit van de aangevoerde partij. Nadien verkopen we het verkocht volgens kwaliteit. BelOrta verhandelt meer dan 170

verschillende fruit- en groentesoorten. Voor iedere groente- of fruitsoort bestaan er per maatsortering verschillende kwaliteitsklassen. Zo hebben we voor bepaalde groenten of fruit meer dan 100 mogelijke aanvoersorteringen (een combinatie van sortering op grootte – kleur – kwaliteit,... per groente- of fruitsoort).

Op BelOrta wordt al het product van alle telers per artikel en per kwaliteit gebundeld. Dit leidt tot een interessant aanbodvolume van alle kwaliteiten voor de afnemers.

Dat we samen meer kunnen dan alleen, is op BelOrta heel duidelijk.

Door bundeling van de aangevoerde producten wordt het volume klasse II ook interessant voor afnemers. Hierdoor werkt BelOrta mee aan de beperking van voedselverlies.

BelOrta wordt een Waste Warrior Brand WAW

BelOrta mag zich officieel een 'Waste Warrior Brand' noemen. Reeds jaar en dag besteden we nauwe aandacht aan de strijd tegen voedselverspilling. Samen met Too Good To Go België schakelden we in 2021 nog een versnelling hoger.

BelOrta draagt maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel en het vermijden van voedselverspilling is daar een belangrijk onderdeel van. Met het ondertekenen van de intentieverklaring "For a planet with no food waste" gaat BelOrta als Waste Warrior Brand nog nadrukkelijker meewerken aan het vermijden van voedselverspilling. BelOrta doet nu reeds belangrijke inspanningen om zo weinig mogelijk groenten en fruit verloren te laten gaan. Alles start met een goede planning waarbij we er naar streven om vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Dit doen we oa. door te werken met areaalenquêtes en productieplanningen. Het blijft echter geen sinecure want zowel vraag als aanbod zijn heel erg afhankelijk van seizoenen en weersomstandigheden. Door het werken met een veilsysteem kunnen we ook op een transparante manier een heel breed klantennetwerk bereiken en de toegankelijkheid tot ons aanbod groenten en fruit verhogen.

Maar BelOrta gaat verder. Door het investeren in onderzoek naar nieuwe rassen en teeltechnieken wordt gezocht naar een betere kwaliteit en langere houdbaarheid van de groenten en fruit. Alle dagvers geogoste groenten en fruit worden direct ingekoeld op de optimale temperatuur, een temperatuur die trouwens verschilt per product. Tomaten moeten bijvoorbeeld op een hogere temperatuur ingekoeld worden dan bijvoorbeeld sla en aardbeien. Ook dit versterkt de versheid en de houdbaarheid van deze groenten en fruit. Eenmaal ingekoeld, worden deze groenten en fruit verkocht via een veilsysteem zodat ze vlot en op een zo kort mogelijke manier hun weg vinden naar de eindklant. Het product wordt steeds kraakvers afgeleverd aan de afnemers en BelOrta zoekt een bestemming voor elke kwaliteit (ook voor rest- en nevenstromen).

Ook de kleinverpakking speelt een belangrijke rol. Waar mogelijk proberen we verpakkingen te vermijden, maar soms is het beter om dat wel te doen ter bescherming van deze producten. In dat geval wordt gekozen voor een milieuvriendelijke, duurzame, recycleerbare en waar mogelijk zelfs circulaire verpakkingsooplossing om het product in topconditie tot bij de klant thuis te krijgen.

Tot slot wordt heel wat gecommuniceerd over hoe voedselverspilling te vermijden. Wat doen we bijvoorbeeld met het groen van prei, wat kunnen we doen met product dat overrijp is, enz.? Heel wat maatregelen dus om voedselverspilling tegen te gaan, want uiteindelijk streven we ernaar om de consument tevreden te laten genieten van de groenten en het fruit van onze BelOrta telers en versheid en houdbaarheid zijn daar een belangrijk onderdeel van.

Indien ondanks al deze inspanningen, bepaalde groenten en fruit toch geen bestemming zouden vinden, worden die aangeboden aan voedselbanken, bepaalde sociale tewerkstellingsprojecten of worden ze gebruikt als voeding voor dieren en als laatste optie voor non-foodtoepassingen zoals energieproductie.

Bij BelOrta streven we naar een duurzaam afvalbeleid en leggen we de focus op het verzamelen, het sorteren en het recycleren van afval.

Voor de inzameling van afval doen wij in eerste instantie een beroep op onze werknemers om de verschillende vrijgekomen afvalstromen correct te sorteren. In 2021 hebben we een gedetailleerde afvalanalyse uitgevoerd waarbij de beschikbare inzamelmiddelen in kaart werden gebracht en o.a. werd nagegaan of de verschillende fracties correct werden gesorteerd. Naar aanleiding van deze analyse werden correctieve acties ondernomen om te zorgen dat al de nodige inzamelmiddelen ter beschikking zijn. Ook werden er belangrijke stappen gezet betreffende de bewustwording door middel van o.a. communicatie via ons Intranet en op de werkvloer.

Voor de afvoer en recyclage van de verschillende afvalstromen, werken wij samen met verscheidene partners die elk hun specialiteit hebben inzake het omgaan en verwerken van afval. Waar mogelijk, zetten we in op de recyclage van de afvalstromen en hanteren we een circulaire aanpak. Zo werken we voor het vrijgekomen papier en karton (site Borgloon) samen met Smurfit Kappa waarbij het papier en karton door hen wordt gerecycleerd tot nieuwe kartonnen dozen.

Smurfit Kappa Recycling
Schijngooiweg 135 2170 Antwerpen, Belgium
+32 3 305 48 68 recycling.belgium@smurfitkappa.be

Smurfit Kappa

Certificate

'Closing the Loop'

Smurfit Kappa Recycling guarantees that the collected cardboard at BelOrta will be fully recycled. After sorting at the recycling plant, the cardboard is pressed into bales and transported to Smurfit Kappa paper mills. The used cardboard is converted into new paper via our internal recycling process. These raw materials are used for the production of new packaging material at various corrugated plants of Smurfit Kappa. The cardboard is 100% reusable and applicable and so we are 'Closing the Loop'

Tijmen Berkhout
Tijmen Berkhout
Smurfit Kappa Recycling

PAPER | PACKAGING | SOLUTIONS
Smurfit Kappa Company Name is a member of the Smurfit Kappa Group
Legal and statutory details to be inserted here as dictated by local laws, regulations and custom.

3. Duurzame verpakking

Groenten en fruit zijn verse producten die sterk verschillen qua vorm, vochtigheidsgraad en kwetsbaarheid. Ze worden met de grootste zorg lokaal geteeld. Om de kwaliteitsproducten vervolgens op de beste manier bij de eindconsument te brengen, is de verpakking van primordiaal belang.

Optimalisatie van de verpakkingen

Verpakkingen hebben heel wat functies te vervullen. Op de eerste plaats moeten verpakkingen **voldoende bescherming bieden tijdens transport**. Het gaat hierbij zowel over trillingen, schokken en vallen, als het opvangen van temperatuurschommelingen. Daarnaast is het voor de logistieke verwerking van groenten en fruit niet onbelangrijk dat de verpakkingen **stapelbaar, licht en stevig** zijn. Verder moeten ze **condensbestendig** zijn. Uiteraard is het ook belangrijk om na te gaan of de gebruikte verpakkingsmaterialen wel degelijk geschikt zijn voor **voedingscontact**. En ten slotte is het voor consumentenverpakkingen enorm belangrijk dat ze het verpakte product aanprijzen, de consument de nodige **info verschaffen** en duurzaam zijn. BelOrta waakt continu over de juiste samenstelling van de dozen. Om de stevigheid tijdens het transport te waarborgen, moeten onze verpakkingen aan bepaalde specificaties voldoen. Net zoals bij de kwaliteit en versheid van onze groenten en fruit, werkt BelOrta ook bij verpakkingen

en inpakmaterialen volgens de allerhoogste standaarden. In geval van twijfel of als random steekproef doet BelOrta een beroep op het Belgisch Verpakkingsinstituut (IBE-BVI). Het instituut beschikt, naast een info- en trainingscenter, immers ook over een goed uitgerust testlaboratorium. Daar testen ze zowel individuele materialen en verpakkingen maar ook volledig gepalletiseerde ladingen. Aan de hand van simulaties wordt nagegaan welke invloed transport, temperatuur en vocht hebben op de verpakking. Bovendien kan het IBE-BVI ook de sterkte van materialen bepalen, karakteristieke eigenschappen in kaart brengen, nagaan of wrijving tijdens transport invloed heeft op o.a. geprinte materialen, De mogelijkheden zijn dus heel uitgebreid. Deze informatie is van groot belang voor BelOrta als objectieve evaluatie van de verschillende leveranciers en aanbieders. In 2021 lieten we de geschiktheid van de 5 types kartonnen dozen beoordelen.

Een in augustus 2020 uitgevoerde marktstudie, uitgevoerd door iVOX bij 1.000 Belgen, toont dat de helft van de consumenten geen voorstander is van verpakkingen. Bijna 69% van de respondenten stooft zich aan verpakkingen in de groenten- en fruittrayon omwille van de plasticvervuiling.

We streven er actief naar om onze verpakkingen circulair te maken. Meer specifiek werken we op drie gebieden:

- Reuse – we maximaliseren herbruikbare verpakkingen in onze supply chain. 2/3 van onze verpakkingen zijn herbruikbaar (EPS en IFCO).
- Reduce – we gebruiken minder of dunnere verpakkingen, zonder afbreuk te doen aan de sterkte en beschermende mogelijkheden van onze verpakkingen. Dit is belangrijk omdat de wereldwijde milieu-impact van voedselverlies groter is dan die van verpakkingen.
- Recycle – we streven ernaar om het gebruik van duurzame verpakkingsmaterialen te maximaliseren en plastic te vermijden, waarbij we zoveel mogelijk kiezen voor gerecycleerde en recycleerbare materialen (voornamelijk karton).

Het gebruik van circulaire (=herbruikbare) verpakkingen, zoals EPS-kisten, neemt toe. Het is echter opvallend dat het gewicht aan eenmalige verpakkingen de afgelopen jaren ook is gestegen. Dit kan verklaard worden door de vervanging van plasticverpakkingen door gemakkelijker te recyclen papier en karton. Deze laatste hebben echter een hoger gewicht per verpakking dan de eenmalige plasticverpakkingen.

State of the art verpakkingsfaciliteit

In de state of the art sorteer- en verpakkingsfaciliteit voor hardfruit (Sort & Pack) wordt ingezet op ver doorgedreven automatisering, wat betekent dat we de teler kunnen ontzorgen en de service kunnen aanbieden tegen een heel lage kostprijs. Daarmee kan de teler aan de afnemers continuïteit bieden en commercieel snel schakelen met betrekking tot de variëteiten en typen verpakking.

	aantal kisten	aantal kisten
herbruikbaar hout	3.627.747	5%
herbruikbaar kunststof	42.826.048	59%
eenmalig	26.449.872	36%

BelOrta lanceert Tray2Tray-punnets van gerecycleerde grondstof én zelf 100% recycleerbaar

In 2021 lanceerde BelOrta de innovatieve aardbeipunnets gemaakt van 100% gerecycleerde PET of kortweg rPET én zelf opnieuw 100% recycleerbaar. Daarmee hoeft voortaan geen enkel leeg aardbeibakje nog op de afvalberg te belanden, want elke punnet kan worden verwerkt en opnieuw worden ingezet als grondstof voor een nieuwe verpakking. BelOrta blijft zo haar pioniersrol vervullen op weg naar een duurzamere toekomst.

“Met dit Tray2Tray-concept, waarbij nieuwe punnets gemaakt worden van gebruikte verpakkingen, dragen we bij aan een circulaire economie. We werkten al 4 jaar met zogenaamde ‘rPET’ als grondstof, gerecycleerd van water- en frisdrankflessen en andere PET-verpakkingen die consumenten inzamelen. Sinds kort is bij ons de ‘nieuwe blauwe zak’ geïntroduceerd voor de inzameling van alle plastic verpakkingsafval. Belgen zijn trouwens kampioenen in het sorteren en inzamelen van afval, wat een verschil maakt voor een gezondere en fijnere leefomgeving. Dankzij nieuwe technieken, ontwikkeld onder impuls van Fost Plus, kunnen we vandaag ook deze rPET-punnets sorteren (cf. de nieuwe blauwe zak) én recycleren in vlokken, waarna deze opnieuw ingezet worden als grondstof voor de productie van nieuwe verpakkingen, zoals voor onze aardbeien en bessen. Daarmee is de kringloop gesloten.”

Jo Lambrecht, Sales & Marketing Manager bij BelOrta

450 ton minder CO₂-uitstoot per jaar

Maar wat met 'de meest duurzame verpakking is geen verpakking'? Lambrecht: "Dat klopt inderdaad voor heel wat producten, waaronder vaak ook voeding. We proberen waar mogelijk het gebruik van verpakkingen te vermijden of te verminderen. Maar bij gevoelige en bederfbare producten is een goed gekozen verpakking net cruciaal in de strijd tegen voedselverspilling. Diverse testen, onder meer bij aardbeien en bessen, hebben ons geleerd dat een doordachte verpakking het verschil maakt.

Minder voedsel verspillen verkleint onze ecologische voetafdruk. Bovendien heeft rPET als grondstof een lage ecologische voetafdruk in vergelijking met heel wat andere materialen."

Voor BelOrta betekent de vervanging van PET door rPET een vermindering van maar liefst 450 ton CO₂-emissie per jaar. Dat maakt de nieuwe aardbeipunnets meteen ook één van de meest duurzame verpakkingen op de markt.

Meteen in de juiste eindverpakking

Producten die reeds aangevoerd werden op de veiling worden verhandeld onder het systeem van dagverkoop. Bij voorverkoop worden producten verkocht die nog geoogst of gesorteerd moeten worden. Deze worden daarop de volgende dag (of – indien gewenst – later) direct na het oogsten aangeleverd. Dankzij deze werkwijze kunnen producten meteen in de juiste eindverpakking geoogst worden door de teler. Zo vermijden we eventuele omverpakking, wat ten goede komt aan de kwaliteit van onze groenten en fruit.

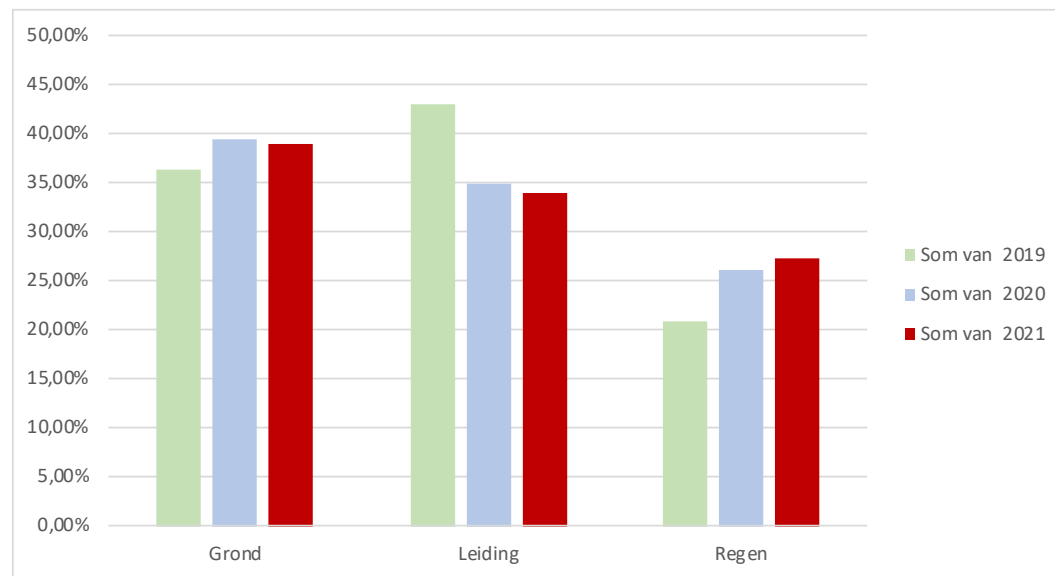
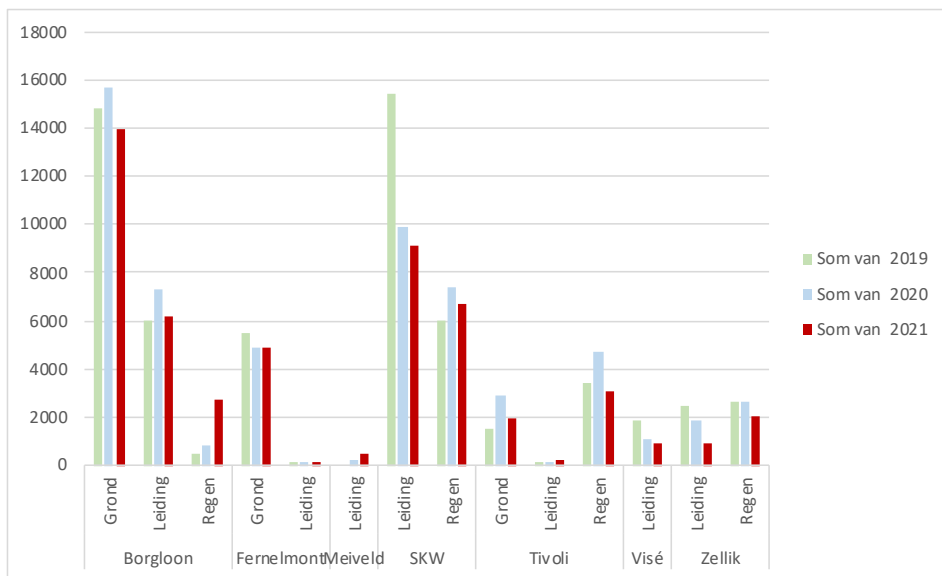

4. Spaarzaam met water

KPI	Eenheid	2018	2020	2021
Waterverbruik / ton verhandeld	l / ton	122	125	127
% regenwater	%	21	26	27

De hoeveelheid water die BelOrta voor operationele doeleinden nodig heeft, is eerder beperkt. Enkel de watergekoelde condensors van koelinstallaties vereisen aanzienlijke watervolumes. Voor deze

condensors gebruiken we zoveel mogelijk opgevangen regenwater aangevuld met leiding- of grondwater. Bij de sorteerinstallaties van hardfruit in Borgloon en Fernelmont, beheerd door

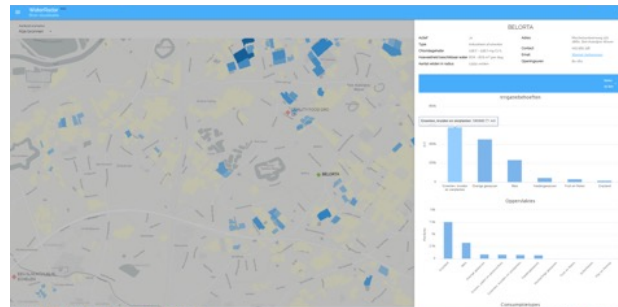

dochteronderneming Sort&Pak, moet beantwoord worden aan de voedselveiligheidsrichtlijnen. Daarom gebruiken we momenteel enkel grondwater en leidingwater voor deze installaties.

Omwille van de grote bebouwde en verharde oppervlaktes neemt BelOrta ook maatregelen om het verzamelde regenwater voldoende te laten infiltreren. Hiervoor legden we verschillende infiltratiebekkens en wadi's (foto) (bufferingsvoorziening, gevuld met hemelwater) aan. Bij nieuwbouwprojecten zoals Veiling Zuid (site Sint-Katelijne-Waver) en de leeggoedloods van Boeshoven (site Borgloon) vangen we het regenwater op en gebruiken we het maximaal voor toepassingen die zich daartoe lenen, zoals sanitaire voorzieningen en reiniging van de vloer. Leidingwater wordt beschouwd als het meest duurzame drinkwater. Daarom schakelden we op verschillende locaties binnen BelOrta over op waterkoelers die aangesloten zijn op de waterleiding.

Nuttig gebruik van regenwater

Een groot deel van het regenwater dat op onze loodsen valt, vangen we op. Dit water gebruiken we voor diverse nuttige toepassingen: als koelwater voor condensoren, voor reiniging en voor sanitair. Een groot volume wordt ook afgenomen door huurders van onze loodsen, zoals de kistenwasserij van EuroPool Systems of zusterfirma Sort&Pak. Het resterende koelwater van de condensoren

en het regenwater worden in de afdeling Sint-Katelijne-Waver opgevangen in een groot bassin. In 2020 onderzochten we of dit water geschikt is als irrigatiewater voor de land- en tuinbouw. Na positief advies van OVAM ontvingen we van hen een grondstoffenverklaring.

BelOrta stelt het overtollige regenwater opgevangen in het regenwaterbassin van de site Sint-Katelijne-Waver ter beschikking voor irrigatie van gewassen.

Geïnteresseerde producenten kunnen bij droogte water ophalen. Om dit kenbaar te maken, zijn we opgenomen in de databank van WaterRadar.be.

Wateraudit Pidpa onderzoekt waterbesparende mogelijkheden

In 2021 liet BelOrta een wateraudit uitvoeren. Deze studie bracht het totaalverbruik in kaart, samen met de verschillende waterbronnen, alsook het verbruik per gebouw en activiteit. Daarnaast werden ook de bijkomende mogelijkheden voor regenwatergebruik (sanitair, truckwash, reiniging, koeling condensoren) geïnventariseerd. Dit onderzoek zal ons helpen onze doelstelling naar toename van het % regenwater (en dus daling volume leidingwater/grondwater) te realiseren.

Mens en maatschappij

Highlights

Doel: werknemerstevredenheid verbeteren, bevestigd met certificaat

11.827

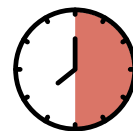
opleidingsuren

18

arbeidsongevallen, ernstgraad 2,67
Doel: daling arbeidsongevallen: ernst/frequentie

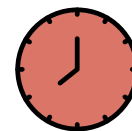
Doel lokale en sociale betrokkenheid: plan opstellen en uitvoeren

368
medewerkers

54

Halftijds

314

Voltijds

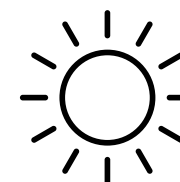
304

Mannen

64

Vrouwen

132

Seizoen

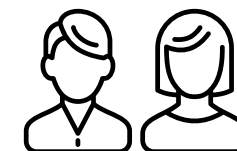

364

Vast

4

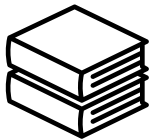
Tijdelijk

In 2021 zijn er

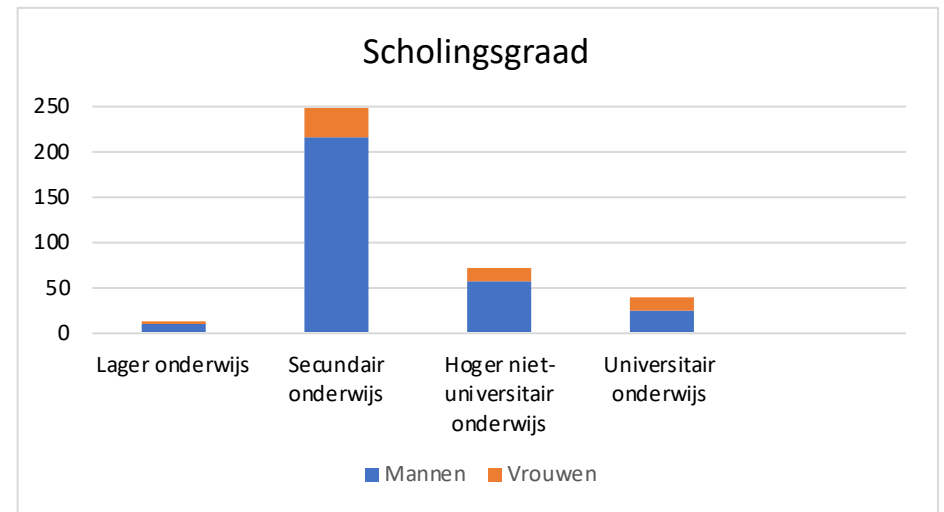
14 werknemers in dienst getreden

21 werknemers uitgetreden

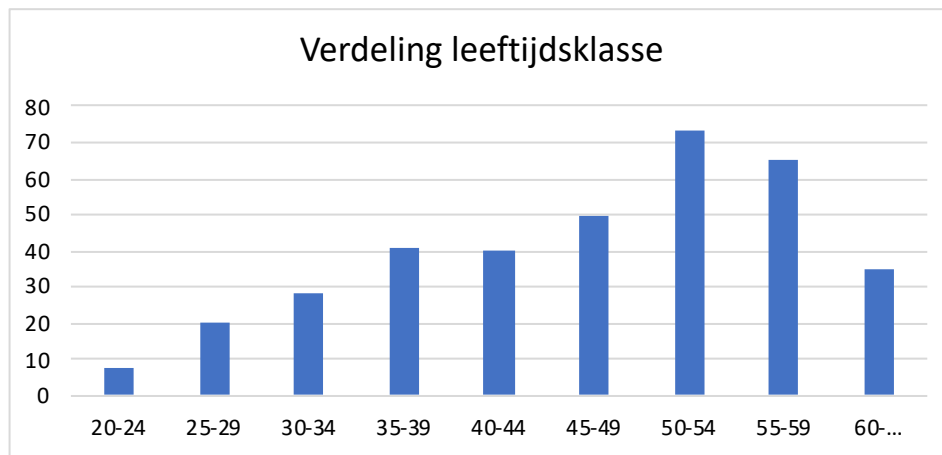
Scholing:

	Mannen	Vrouwen
Lager onderwijs	9	2
Secundair onderwijs	215	33
Hoger niet-universitair onderwijs	55	16
Universitair onderwijs	25	13

46

Gemiddelde leeftijd

Origine:

- Belgische nationaliteit
 - 356** Vast
 - 2** Vervangingsovereenkomst
 - 86** Interim
- Buitenlandse nationaliteit
 - 8** Vast
 - 2** Tijdelijk
 - 44** Interim

1. Aantrekkelijke werkgever

BelOrta heeft er alle belang bij om een aantrekkelijke werkgever te zijn, de 'war for talent' is meer dan ooit een feit. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, slaagt BelOrta er nog altijd in om voldoende werkrachten, met de juiste competenties, aan te trekken. In coronatijden was het des te moeilijker om de werknemerstevredenheid en -betrokkenheid op peil te houden, laat staan om nieuwe medewerk(st)ers te 'onboarden'. We zijn echter trots op alle BelOrta medewerkers omwille van de superprestatie om alle divisies en afdelingen 100% operationeel te houden.

In de loop van 2021 bleef BelOrta initiatieven nemen om de werknemerstevredenheid en -betrokkenheid te verhogen. Hierbij werd extra ingezet op interne communicatie, flexibele verloning en duurzame mobiliteitsoplossingen.

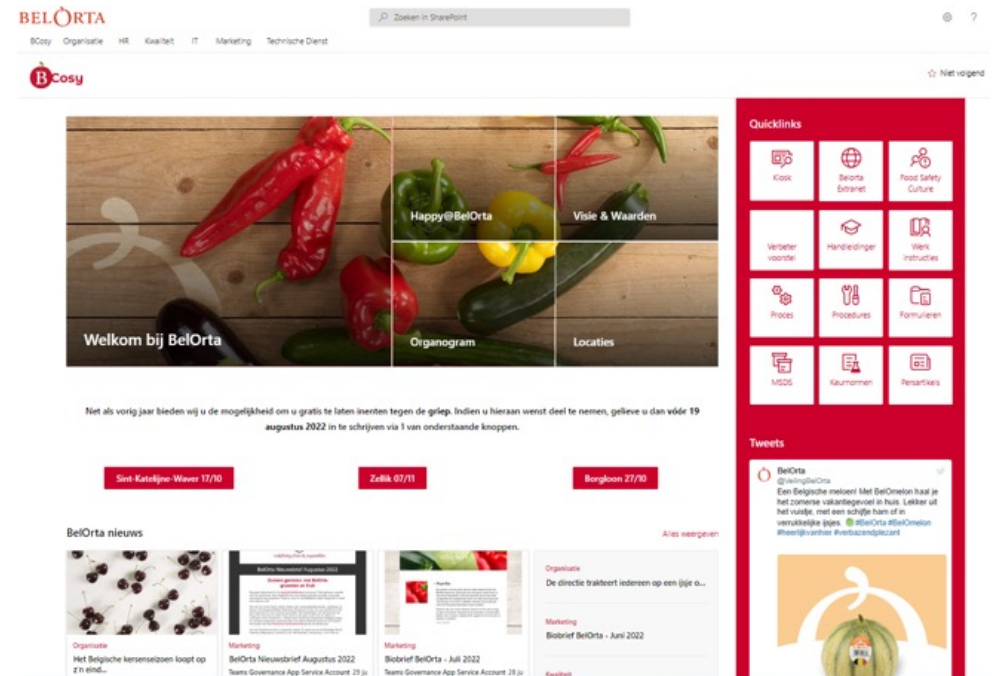

Interne communicatie

Met het oog op de optimalisatie van de **interne communicatie** werd in 2021 '**BCosy**' gelanceerd om flexibel, mobiel en snel via 'any device' te communiceren en extra betrokkenheid te creëren. BCosy is als het ware een digitaal prikbord (of 'Intranet') dat overal en altijd bereikbaar is via internet.

BCosy is de afkorting van 'BelOrta Communicatie Systeem' en 'cosy' staat hier niet toevallig centraal. Eind 2021 maakte 1 op 4 werknemers dagelijks gebruik van deze nieuwe en moderne communicatietool.

Bovendien is BCosy een documentmanagementsysteem (DMS) waarmee documenten eenvoudiger en sneller kunnen teruggevonden en gedeeld worden. BCosy vergemakkelijkt ten slotte ook de introductie, vorming, training en opleiding van werknemers. In tegenstelling tot in het pre-BCosy-tijdperk, kan heel eenvoudig een webinar online gezet worden: je organiseert een opleiding via MS Teams, je neemt de Teams sessie op en je post de opleiding op BCosy ... zo eenvoudig is het.

Onze bedrijfswaarden: STE2RK

Flexibele verloning

Afgelopen jaar werd met het **'Flex Income Plan'** (ook cafetariaplan genoemd) een systeem van flexibele verloning geïmplementeerd voor het kader. Tevreden werknemers wensen keuzevrijheid als het over verloning gaat, keuzevrijheid is de échte meerwaarde van flexibel verlonen. Het komt er op neer dat budgetneutraal voor de werkgever op een andere manier wordt verloond en de betreffende werknemer extra budget ter beschikking krijgt.

Werknemers wensen hun verloningspakket in functie van hun levensfase voor een deel zelf samen te stellen. Een pas afgestudeerde van 23 jaar en woonachtig in de stad, heeft andere voorkeuren qua verloning dan een 41-jarige werknemer met relatie en kinderen en woonachtig op het platteland of dan een 57-jarige werknemer wiens kinderen de deur uit zijn en die terug in de stad woont ...

Najaar 2021 werd de 'online shop' van het Flex Income Plan opengezet voor de kaderpopulatie van BelOrta en Sort & Pak. Op deze wijze werd het mogelijk gemaakt om de eindejaarspremie deels te besteden aan privé pensioensparen, bijdragen hospitalisatieverzekering voor de gezinsleden, extra verlofdagen, mobiliteit, ICT tools...

Duurzame mobiliteit

BelOrta en Sort & Pak Service ondersteunen **duurzaam woon-werkverkeer** met het aanbieden van **fietsleasing** waarmee reeds in 2018 werd gestart. Hierbij wordt een leasefiets ter beschikking gesteld van de werknemer op voorwaarde dat de werknemer akkoord gaat dat het brutoloon of -wedde wordt verminderd met de leasekost. Dit systeem van loonruil is budgetneutraal voor BelOrta of Sort & Pak Service als werkgever. De werknemer kan echter in bepaalde gevallen de loonruil of leasekost terugverdienen aan de hand van de fietsvergoeding van € 0,24/km. Eind 2021 waren er 79 werknemers van BelOrta en Sort & Pak Service met een fietsleasingprogramma. Naast de investeringen in aangepaste fietsinfrastructuur, werd langs werkgeverszijde een totaalbedrag van circa € 50.000 fietsvergoeding betaald aan de werknemers.

Circa 15% van de medewerkers hadden anno 2021 een persoonlijke bedrijfswagen. De nieuwe car policy, gelanceerd in 2020, is gebaseerd op het **Total Cost of Ownership (TCO)** principe waarbij alle kostprijsselementen van een bedrijfswagen in rekening worden gebracht. Dankzij dit TCO verhaal werd in de loop van 2021 de **vergroening van het wagenpark** definitief ingezet wat resulteert in een situatie waarbij 60% van de nieuwe bedrijfswagens elektrisch of hybride zijn. Een elektrische of hybride auto is in aankoop wel wat duurder dan een diesel- of benzinewagen, maar dat verschil wordt dankzij onder meer de fiscale voordelen over de gebruiksperiode van de wagen gecompenseerd. Ook de werknemer in kwestie wint bijde groenere wagens door een gunstiger voordeel van alle aard.

2. Opleiding en ontwikkeling

In 2021 zijn er 372 opleidingen gevolgd, gedurende 11.827 opleidingsuren. De totale opleidingskost bedraagt 2,11% van de totale loonkost.

We blijven investeren in de competenties van onze personeelsleden om zo een goede dienstverlening te waarborgen en klantentevredenheid van alle klantengroepen te garanderen. Alle medewerkers krijgen de kans om via hun jaarlijkse gesprekken met de leidinggevende opleidingen in te plannen. De nieuwe medewerkers worden steeds opgeleid via een opleidingsplan dat samen met de leidinggevende opgesteld wordt.

Samenwerking met scholen (dual leren, stages,)

Sinds 2018 werken we met Technische Scholen Mechelen samen in het kader van een Overeenkomst van Alternerende Opleiding (OAO), het vroegere dual leren. De studenten krijgen hierbij de kans om gedurende 3 dagen per week kennis te maken met het bedrijfsleven en een on the job opleiding te krijgen. Afhankelijk van de leeftijd is de opleiding verspreid over 1 of 2 jaar. Ze leren om de theorie die ze op de schoolbanken krijgen om te zetten in de praktijk en op het einde van hun traject kunnen ze als een volleeerde heftruckchauffeur aan de slag. Momenteel hebben de 2 eerste studenten al een arbeidsovereenkomst bij ons getekend en zijn er nog 2 studenten in opleiding.

Orderpicker
met aangepaste
keurtafel

3. Gezondheid en veiligheid

	Aantal	Ernst
2019	19	2,16
2020	9	2,44
2021	18	2,67

Evaluatie arbeidsongevallen met lichamelijk letsel van medewerkers tijdens de werkuren

BelOrta draagt veilige en gezonde arbeidsomstandigheden hoog in het vaandel en stuurt aan op een beter en veiliger (werk)gedrag. We organiseren regelmatig veiligheidsvergaderingen met telkens een aantal wisselende deelnemers vanop de werkvloer. Dit zorgt voor een grotere betrokkenheid van het personeel. Voor het management en alle operationele leidinggevenden werd een opleiding georganiseerd met als doel hun betrokkenheid te verhogen bij het voorkomen van arbeidsongevallen en het uitvoeren van een arbeidsongevallenonderzoek. De leidinggevenden worden ook mee betrokken in de veiligheidsvergaderingen.

Daarnaast organiseren we doelgerichte themacampagnes veiligheid, o.a. rond:

- ergonomie, correct gebruik van bureaustoel en bepalen juiste zithouding
- heffen en tillen op de werkvloer

Recent werd ook een orderpicker met aangepaste keurtafel aangekocht.

Om de aandacht voor veiligheid en gezondheidscherp te houden worden regelmatig veiligheidsthema's gepresenteerd op de digitale schermen, verspreid over de verschillende locaties van BelOrta.

Samen met Blitz werden verkeersgevaarlijke zones/punten opgetekend en geanalyseerd. Op de werkvloer werd een smiley snelheidsmeter geplaatst ter sensibilisering van het rijgedrag van de chauffeurs. Zware overtreeders worden door de directie aangesproken.

Heftrucks in de resthal werden uitgerust met personenachteruitkijkdetectie voor heftrucks.

4. Sociaal betrokken

Als lokale telersorganisatie ontstaan uit hyperlokale initiatieven voelen we ons verbonden met andere lokale spelers en tradities. Het harde werken, de gedeelde passie en de goesting om elke dag opnieuw voor het allerbeste resultaat te gaan zijn ons maar al te herkenbaar. De maatschappelijke betrokkenheid van BelOrta beperkt zich uiteraard niet enkel tot het informeren en inspireren van de consument. We ondersteunen bijvoorbeeld ook goede doelen, werken mee aan kwaliteitsvol onderwijs en opleiding en dragen bij aan initiatieven om armoede en hongersnood te bestrijden.

Die lokale en sociale betrokkenheid komt dagelijks tot uiting. Zo verdelen we na elke verkoopdag de groente- en fruitoverschotten onder bevoegde sociale instellingen en voedselbanken die daarvoor erkend zijn door het Departement van Landbouw en Visserij. Gedurende de zomerperiodes kunnen ook jeugdbewegingen aanspraak maken op groente- en fruitoverschotten. Daarnaast kunnen producenten, werknemers of verenigingen bij BelOrta terecht voor sponsoring in de vorm van groenten en fruit voor een evenement dat ze willen ondersteunen.

De primeurverkoppen van onze verschillende seizoensproducten zijn elk jaar weer een heuglijk

moment. Naar goede gewoonte delen we deze vreugde graag met een lokale, zorgvuldig geselecteerde non-profitorganisatie. In 2021 plaatsden we vijf goede doelen in de bloemetjes bij onze aspergeprimeur: vzw Stop Darmkanker, vzw De Sperwer, vzw Hachiko, vzw Boven De Wolken en vzw Pinocchio. De opbrengst van de kersenprimeur ging dan weer naar vzw KIDS uit Hasselt en VICTORY for KIDS vzw uit Leest.

Ook scholen kunnen bij BelOrta terecht. Zo kunnen klassen een gratis bezoek brengen aan

BelOrta en leren ze meer over de geschiedenis van het veilingwezen. De klassen leren hoe het veilingstelsel werkt, volgen het traject dat de groenten en het fruit afleggen van bij de producent tot in de plaatselijke supermarkt, en ze volgen het unieke klokverkoopsysteem vanop de eerste rij. Daarnaast voorziet BelOrta ook groenten en fruit voor het 'Froep'-project, in samenwerking met de stad Borgloon, de provincie Limburg en sociale onderneming HOST (IN-Z vzw). Froep zorgt elke schooldag voor een extra portie gezond op school.

Natuurlijke en gezonde producten

Highlights

Korte en koude keten

Certificaten

kwiteit en voedselveiligheid
Doel: behoud certificaten

Innovatie en product-ontwikkeling

2021: 3,5% omzet
Doel: 3% van omzet BelOrta (excl product-vergoedingen)

1. Van nature gezond

Met onze groenten en fruit zorgen we voor gezonde voeding voor de consument.

Als coöperatie vervullen we een belangrijke rol in de keten. Onze telers telen met passie en met vakmanschap. Vaak wordt de ervaring van generatie op generatie doorgegeven. Om een mooi product te produceren, is niet enkel het visuele aspect belangrijk. Elke product dient ook aan de voedselveiligheidscriteria te voldoen. Op dit vlak levert de groenten- en fruitsector zeer mooi product af.

Als BelOrta spelen wij sterk in op diversificatie. Wij hebben meer dan 170 verschillende soorten groenten, fruit en aromatische kruiden in ons aanbod. Wij zetten binnen heel wat productgroepen sterk in op smaakbeleving. Rassen met een betere smaak zijn vaak wat minder productief. Als dat zich kan vertalen in een gelijkblijvend of beter inkomen voor onze telers, dan positioneer je je beter in de markt.

Seizoenskalender

Niets zo lekker als groenten en fruit van eigen bodem op het bord. Al is het niet altijd eenvoudig om te weten van welke producten het nu wel of niet het seizoen is. Daarom stelden we een digitale seizoenskalender op. Die vertelt je op elk moment of de groenten en fruit in de winkelkar complementair zijn met wat er hier op de velden en in de serres groeit. Lokaal geteelde groenten en fruit zijn langer houdbaar in vergelijking met producten die er al een hele reis

op hebben zitten. Tijdens die (soms lange) reis zijn de bewaaromstandigheden niet altijd optimaal. Daardoor is de kans op bederf groter. Bovendien zijn lokale producten vaak ook goedkoper dan geïmporteerde producten. De transportkost wordt immers ook verrekend bij die producten waardoor de prijs een pak hoger kan liggen dan producten van lokale origine.

Korte en koude keten

De telers van BelOrta maken hun producten zelf klaar om naar de veiling te voeren en ze er zo vers mogelijk af te leveren. 's Middags of in de vroege ochtend voeren de telers hun producten aan. Ze hebben die producten zelf gekeurd op vorm, kwaliteit, gewicht en grootte. Op elke kist brengt de teler een sticker aan met de kwaliteitscode: zo kan het product op elk pallet worden geïdentificeerd. De kwaliteitscode komt overeen met één welbepaald uniform kwaliteitsblok. Via steekproeven controleren de keurmeesters van BelOrta de producten op versheid, voedselveiligheid, traceerbaarheid, verpakking, sortering, ...

Hoewel de producten niet lang op de veiling blijven, bewaart BelOrta ze in ideale omstandigheden: temperatuur en luchtvochtigheid zijn afgestemd op de verschillende producten. Het product wordt verkocht terwijl het nog in de koelcel is. Het blijft meestal minder dan één etmaal in de koelcel bij BelOrta. De bewaaromstandigheden zijn ideaal, met speciale aandacht voor hygiëne, voedselveiligheid en traceerbaarheid.

Dag 1: voormiddag

- Oogsten
- Sorteren en verpakken

Dag 1: namiddag

- Aanvoer op verschillende sites en keuring
- Start koude keten (in optimale temperatuur en vochtigheidsgraad)

Dag 2: ochtend

- Verkoop
- Koele stockage product tot aflevering aan kade klant

Dag 2: namiddag

- Vervoer richting distributiecentrum/ winkel of koper met gekoeld transport

2. Kwaliteit en voedselveiligheid

Alle BelOrta telers werken conform de wetgeving en de geldende lastenboeken. Hiervoor wordt elk bedrijf extern gecontroleerd voor het lastenboek **Vegaplan** (inclusief de sectorgids voor autocontrole). Bovenop dit lastenboek volgen de telers eveneens het **Global G.A.P.** lastenboek. Tijdens audits op de productiebedrijven wordt afgecheckt of aan de eisen van de lastenboeken voldaan wordt. De certificaten die een teler na een audit kan behalen, zijn de toegang tot de aanvoer bij BelOrta.

De werkwijzen bij BelOrta voldoen ook aan de voedselveiligheidsstandaarden. Zo is BelOrta gecertificeerd voor **BRC, IFS, QS, Bio**, en de **gids voor autocontrole**. Naast deze standaarden zijn we eveneens **ISO 9001** gecertificeerd.

Overzicht certificaten

Soort	Type	Huidige certificaten	Doel (KPI)	2021
Voedselveiligheid	Commercieel	IFS Logistics BRC storage and distribution	Minstens 1 commercieel certificaat per hoofdsite	IFS Logistics: SKW*, Borgloon, Zellik BRC storage and distribution: SKW, Borgloon
	Wettelijk	G014 ACS Groothandel	Certificaat per site	Alle sites gecertificeerd
Management	Commercieel	ISO 9001:2015	Certificaat BelOrta	BelOrta gecertificeerd
Product	Wettelijk	Biologische productiemethode	Certificaat per hoofdsite	SKW*, Borgloon, Zellik gecertificeerd
		G001 ACS Die-renvoeding	Certificaat SKW* en Borgloon	SKW*, Borgloon gecertificeerd
	Commercieel	QS GLOBALG.A.P.	Certificaat SKW* en Borgloon Groeps-certificaat	SKW*, Borgloon gecertificeerd Gecertificeerd
Sociaal	Commercieel	GLOBALG.A.P. GRASP QS Fias	Minstens 1 certificaat BelOrta	BelOrta gecertificeerd voor QS Fias
Producenten	Wettelijk	G040 ACS Primaire productie en IPM	100% actieve producenten gecertificeerd	100% actieve producenten gecertificeerd
	Producenten	GLOBALG.A.P. + GRASP Vegaplan	95% actieve producenten gecertificeerd	97,5% (25 enkel VP/996 totaal)

* Sint-Katelijne-Waver

BelOrta met vlag en wimpel geslaagd

Voedselveiligheid en duurzaamheid zijn twee kernwaarden van BelOrta, zowel op niveau van de telers als op niveau van de co-operatie zelf. Begin 2022 stonden diverse externe audits op de agenda. BelOrta slaagde met vlag en wimpel en **behaalde deze certificaten:**

	British Retail Consortium (BRC) - Storage & Distribution
	International Food Safety (IFS) - Logistics
	Autocontrole voor handel groenten en fruit met uitbreiding betrokken bij export naar derde landen (G014)
	Biologische Productiemethode (BIO)
	Qualität und Sicherheit (Q&S)
	Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO)

Daarnaast heeft BelOrta ook deze erkenningen:

	International Standard Organisation (ISO) 9001: 2015
	Productcertificaat Flandria-keurmerk
	Certificaat GlobalG.A.P. optie 2 – producentengroep

Onze **dochteronderneming Sort&Pak** behaalde deze certificaten voor sorteren en kleinverpakken:

	Biologische Productiemethode (BIO)
	International Food Safety (IFS) Food
	Autocontrole voor handel groenten en fruit met uitbreiding betrokken bij export naar derde landen (G014)

Alle certificaten en erkenningen zijn te vinden op www.belortaprofessional.be/nl/certificaten.

Natuurlijke en gezonde producten

De borging van de intrinsieke kwaliteit van onze producten zit vervat in het VoedselveiligheidsManagementSysteem (VVMS) van BelOrta en kadert binnen de lastenboeken BRC en IFS. Hierbij worden de nodige **analyses** uitgevoerd:

- Een belangrijk luik is de vooroogstcontrole bij bepaalde producten. Vooroogstcontrole betekent dat een oogstbare partij vóór aanvang van de oogst op conformiteit wordt gecontroleerd. De stalen in het kader van de vooroogstcontrole worden op het veld of in de serre genomen. We informeren de telers zodra de analyses van deze stalen gekend zijn. Bij gunstig resultaat kan de oogst worden aangevat;
- Naast de vooroogstcontrole is er een tweede luik 'monitoring op residuen'. Hiervoor stelt het VBT/KDT jaarlijks een sectoraal residubewakingsplan op. Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse worden per product een frequentie en de te analyseren parameters vastgelegd. Gedurende het jaar nemen we uit het aangevoerde product de nodige stalen voor controle op residuen;
- Een derde luik is de monitoring van contaminanten zoals zware metalen en microbiologische parameters zoals E. Coli, Salmonella en Listeria. In tegenstelling tot residuen is dit gebaseerd op een beperkte en gerichte screening.

Bijkomende analyses worden uiteraard uitgevoerd volgens noodzaak en indien de actualiteit

Analyses BelOrta	2019	2020	2021
Vooroogst residu	1.530	1.779	1.383
Monitoring residu	1.628	1.469	1.412
Screening contaminanten & microbiologie	163	166	151
Totaal	3.321	3.414	2.946

(crisissituaties) hiertoe aanleiding geeft.

De analyses worden uitgevoerd door laboratoria die ISO 17025 geaccrediteerd zijn.

BelOrta beschikt over een actieplan in geval er een MRL-overschrijding wordt vastgesteld. Dit actieplan is gebaseerd op de risico-evaluatie volgens de richtlijnen van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (F.A.V.V.).

Bij BelOrta houden we van **transparantie**. Zo weten we steeds welke groenten of fruit van welke teler afkomstig zijn. Iedere teler heeft een uniek telernummer. Op elke verpakking wordt dit telernummer aangebracht. Zo blijft de info van de teler steeds bij het product.

Wanneer telers product aanvoeren, worden er palletkaarten met een barcode aangebracht. Deze kaarten blijven bij het product en worden gescand wanneer het product gestockeerd en afgeleverd

wordt. Via de info die verkregen wordt bij scanning weten we welk product van welke teler er naar welke koper is gegaan. Voor kopers is dit eveneens inzichtelijk via het extranet van BelOrta.

Het voedselveiligheidsbeleid formuleert het gedrag, de normen en de waarden om de voedselveiligheid te optimaliseren en te borgen

Staalname vooroogst residu

3. Innovatie en productontwikkeling

BelOrta heeft een zeer uitgebreid assortiment aan groenten en fruit. Dat is een bijzonder grote meerwaarde voor onze afnemers. Zij kunnen immers op één locatie terecht volgens het principe van 'onestopshopping'. Om deze troef nog te versterken, vinden we innovatie in ons aanbod heel belangrijk. We hebben daarom een werkgroep NPDT (New Product Development Team) opgericht die innovaties opspoot en beoordeelt. Er wordt hierbij o.a. een beroep gedaan op info vanuit zaadhuizen en onderzoeksinstellingen. Het team kijkt of innovaties kunnen aanslaan bij de consument en of een innovatie teeltechnisch haalbaar is. Nieuwe tomatenrassen worden bijvoorbeeld pas tot het assortiment toegelaten als ze beter zijn op diverse criteria. Dat gaat verder dan louter productief zijn. Dat gaat ook over een andere beleving en smaak. Die innovaties zorgen dat je kunt beantwoorden aan de verwachtingen van de consument en dat je producten in de markt kunt plaatsen waar de consument en de handel net dat tikkeltje meer voor willen betalen zodat de teler ook een hoger rendement kan maken. Een uitdaging daarbij is om de consument voldoende te laten weten hoe ze de

producten kunnen gebruiken en dat ze van bij ons zijn.

Bij een positieve beoordeling kunnen we producten direct opnemen in het assortiment of kan er bijkomend onderzoek uitgevoerd worden in de praktijkcentra. De voorbije jaren introduceerden we **D'Antan-tomaten** in vier kleuren, die als marmande-type uit het Zuiden gekend zijn en **Belgische BelOmelon-meloenen** die heel erg geapprecieerd werden. Daarnaast testen we het niet-alledaagse product padron, een milde peper met nieuwe mogelijkheden naar bereidingen zoals aperitiefhapje of tapasgerecht. Zo zullen we aan de consument trachten diverse types pepers aan te bieden met verschillende heetheid (waarde volgens Schaal Van Scoville) o.a. padron, japapeno, habanero en pepers in diverse kleuren.

BelOrta besteedt jaarlijks meer dan 3% of 1,4 miljoen euro van de operationele omzet aan (co-)financiering van onderzoek. Voor innovatie, vormgegeven door het New Product Development Team, heb je op coöperatief niveau meteen de schaalgrootte en de

slagkracht om een nieuw product te lanceren in de markt qua volume, maar ook qua marketing.

BelOrta werkt met verschillende wetenschappelijke en praktijkonderzoekscentra samen. Er is heel wat verscheidenheid in de mate van betrokkenheid bij de diverse projecten. Bij projecten die gaan over (duurzame) teelttechnieken heeft BelOrta een adviserende rol, in het belang van de aangesloten producenten. Op het vlak van rassenonderzoek neemt BelOrta dan weer een leidende rol op, omwille van het belang van de rassen voor de diversificatie van het aanbod van groenten en fruit aan de afnemers en de consumenten.

Tot slot zijn er projecten waarbij BelOrta actief betrokken is, zoals de implementatie van efficiëntere koeltechnieken en verbeterde houdbaarheidstechnieken en de duurzame verwerking van niet-verkochte groenten en fruit.

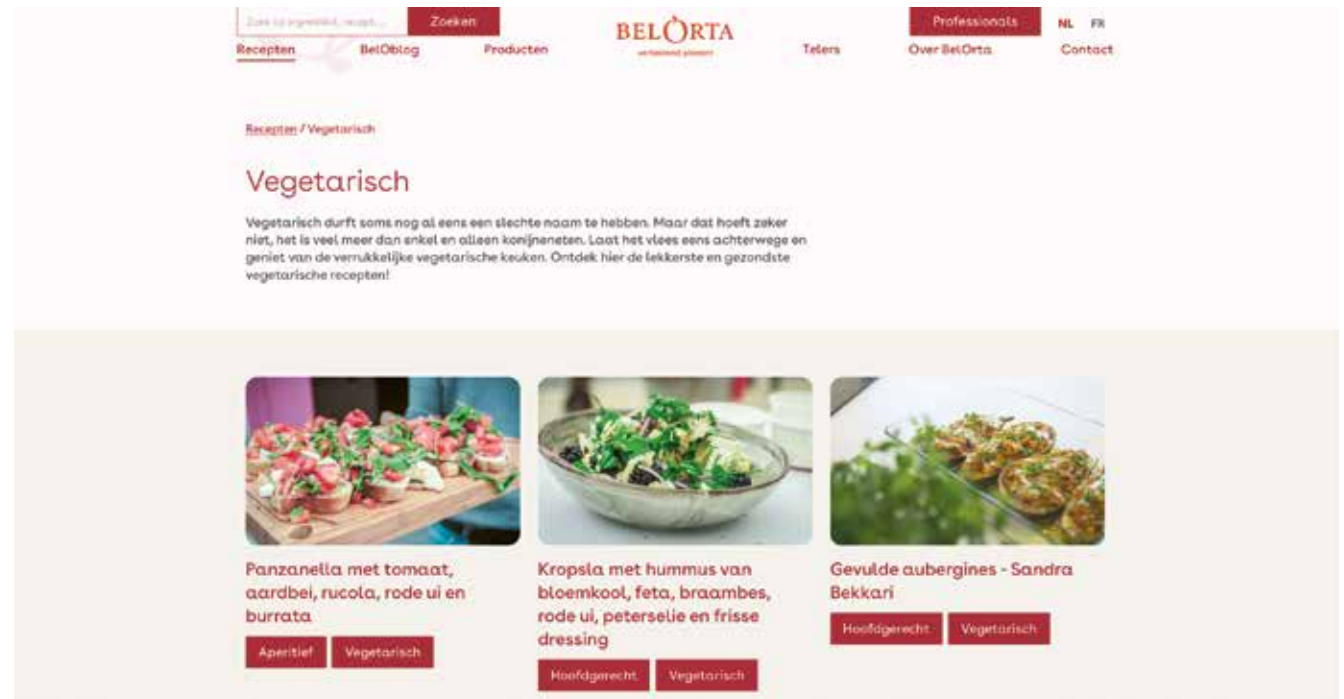
4. Informeren en inspireren

Als een van de grootste groente- en fruitcoöperaties van Europa, neemt BelOrta zijn informerende rol ten opzichte van de consument op. We inspireren consumenten niet alleen met onze recepten, we informeren hen ook over de teelt, lokale origine en allerlei tips en tricks over onze producten.

Zo geven we als trotse Waste Warrior Brand regelmatig tips over hoe de consument voedselverspilling kan tegengaan. Verder informeren we de consument over de ideale bewaaromstandigheden voor verse groenten en fruit.

Daarnaast wil de consument verrast worden. De klassiekers als asperges en witloof blijven, maar dan moet je verrassend uit de hoek komen. Daarvoor hebben we onze gloednieuwe consumentenwebsite met verbazend plezierige seizoensgebonden recepten voor ieder moment van de dag.

De beleving en waarde van de producten heeft baat bij een eigen merknaam. Dat kan een private label zijn, maar ook de variëteitnaam of een merknaam. Het is een gamma van mogelijkheden in functie van de markt waarbij differentiatie in het aanbod en smaakbeleving een rol spelen. Zo is de beleving bij een schijfje tomaat tussen een broodje niet belangrijk, maar als ingrediënt van een betere foodbox is de beleving van de tomaat wel belangrijk en dan kan een merknaam zoals BelOrta ertoe doen.

Aanpak **duurzaam-** **heidsverslag**

Aanpak duurzaamheidsverslag

Het proces voor het bepalen van de focuspunten van onze duurzaamheidsstrategie werd in drie stappen doorlopen.

1

Welke stakeholders zijn relevant voor BelOrta?

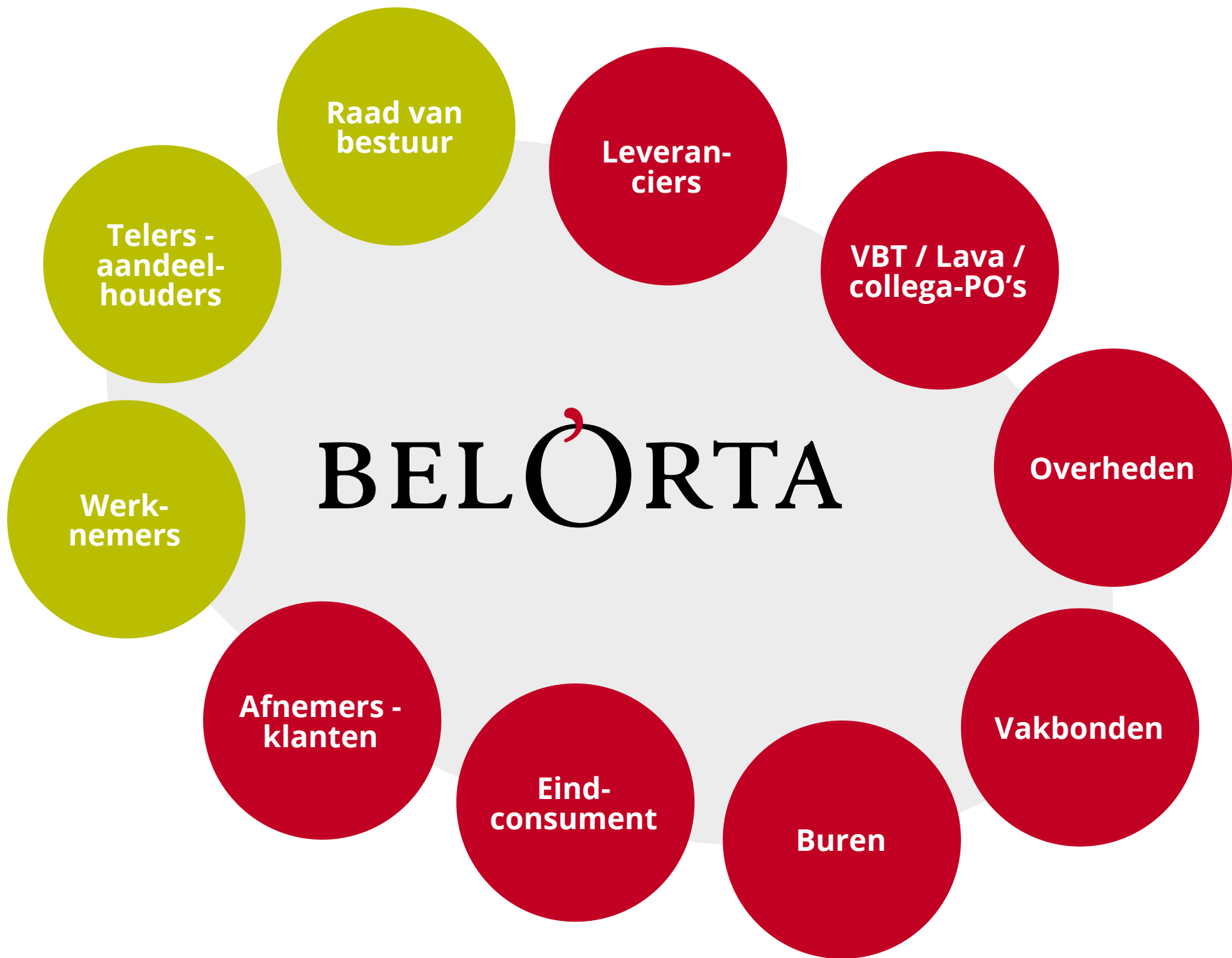
De stakeholders, aangeduid in het groen, zijn de **interne stakeholders**. De **externe stakeholders** worden aangeduid in het oranje.

Voor elk van deze stakeholders werd in het kader van de contextanalyse onderzocht:

- Welke eisen van deze **belanghebbenden** zijn relevant voor het kwaliteitssysteem?
- Zijn er **specifieke eisen of voorwaarden** waaraan moet worden voldaan?
- Welke risico's kunnen gedetecteerd worden?
- Welke **acties, opportuniteiten of verbetermogelijkheden** kunnen er voor elke relevante stakeholder gepland worden?

Een in augustus 2020 uitgevoerde marktstudie, uitgevoerd door iVOX bij 1.000 Belgen, bracht de houding van consumenten ten opzichte van merken in de groenten- en fruitsector in kaart. Deze studie bracht naar boven dat consumenten wensen dat merken focussen op:

- Aanmoedigen van duurzame productie
- Informeren (bv. telers in de kijker zetten)
- Inspiratie bieden (bv. recepten delen)
- Plezier bezorgen aan de consument

Aanpak duurzaamheidsverslag

2

Een interne brainstorm met de werkgroep duurzaamheid rond de kernvragen:

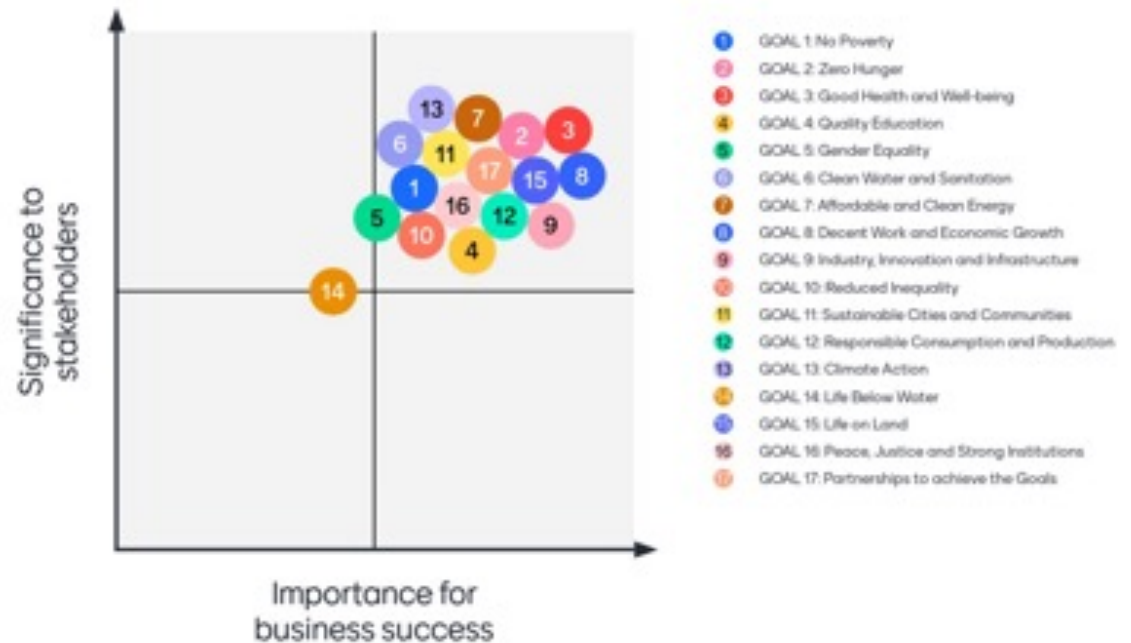
- Wat is de meerwaarde van BelOrta? Waar maakt BelOrta het verschil voor zowel de eigen business, de medewerkers, de maatschappij, het milieu als de klant?
- Voor welke (maatschappelijke) trends/uitdagingen wil BelOrta een oplossing bieden?

Deze leverde ons een longlist aan relevante topics, die werd afgetoetst aan internationale duurzaamheidskaders als Responsibly Fresh Goodness by nature, de Fevia duurzaamheidsroadmap: kompas voor de voedingsbedrijven, de EU Green Deal: Van boer tot bord'-strategie, alsook de UN Sustainable Development Goals.

3

6 stakeholderverwachtingen werden opgelijst op basis van interviews met enkele belangrijke vertegenwoordigers van de stakeholders. Deze verwachtingen en bedrijfsprioriteiten werden gebundeld tot een eerste draft duurzaamheidsstrategie, die werd gevalideerd door het managementteam, het kernbestuur en de raad van bestuur. De inzichten werden gebundeld tot de voorliggende duurzaamheidsstrategie.

SDG priorities

GRI-inhouds- opgave

GRI Content Index

GRI 102 GENERAL DISCLOSURES

GRI Standard

Referentie

GRI v2016	GRI v2021		
1. Organisatieprofiel			
102-1	2-1	Naam van de organisatie	Cover
102-2	2-6	Voornaamste merken, producten en/of diensten	p12-14
102-3	2-1	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie	p10
102-4	2-1	Het aantal landen waar de organisatie actief is	p15
102-5	2-1	Eigendomsstructuur en rechtsvorm	p10
102-6	2-1	Afzetmarkten	p15
102-7	2-1	Omvang	p8
102-8	2-7, 2-8	Medewerkers	p64-65
102-9	2-6	Beschrijf de toeleveringsketen	p18-19
102-10	2-4	Significante veranderingen tijdens de verslagperiode voor de organisatie en haar toeleveringsketen	Nvt
102-11	2-23, 2-24	Beschrijf op welke manier het voorzorgsprincipe wordt gehanteerd	p20-21
102-12	2-23	Extern ontwikkelde MVO handvesten, principes of andere initiatieven die de organisatie onderschrijft	p4, 20-24, 77
102-13	2-28	Lidmaatschap van verenigingen, waarbinnen de organisatie functies uitoefent, financiële bijdragen levert of lidmaatschap als strategisch beschouwt	p15
2. Strategie			
102-14	2-22	Een verklaring van raad van bestuur over relevantie van duurzame ontwikkeling voor de organisatie en haar strategie	p4-5
102-15	2-25	Impacten, risico's en opportuniteiten	p22-24
3. Ethiek en integriteit			
102-16	2-23, '2-24	Intern ontwikkelde missie- of beginselverklaringen, gedragscodes en uitgangspunten met belang op vlak van MVO	p8, 67
4. Bestuur			
102-18	2-9	Bestuursstructuur	p29
102-20	2-12,2-13	Executive-level responsibility for economic, environmental, and social topics	

GRI Content Index

GRI 102 GENERAL DISCLOSURES

GRI Standard

Referentie

GRI v2016	GRI v2021		
102-22	2-9	Samenstelling van het hoogste bestuursorgaan	p29
102-23	2-11	Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan	p29
102-24	2-10	Nominatie en selectie van het hoogste bestuursorgaan	p29
5. Stakeholders engagement			
102-40	2-29	Lijst van relevante groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken	p82-83
102-41	2-30	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt	100%
102-42	2-29	Basis voor inventarisatie en selectie van stakeholders	p82
102-43	2-29	Benadering voor het betrekken van belanghebbenden, waaronder de frequentie ervan per type en groep belanghebbenden	p26-41, 66-71, 84
102-44	2-29	Voornaamste feedback van belanghebbenden en hoe de organisatie hierop heeft gereageerd	p26-41, 66-71, 84
6. Reporting practice			
102-45	2-2	Operationele structuur, afbakening van het rapport	p4
102-46		Beschrijving proces voor bepalen inhoud van het rapport en toepassing verslaggevingsprincipes	p4, 20-24, 82-84
102-47		Oplijsting materiële aspecten	p4, 20-24
102-48	2-4	Eventuele herformuleringen van eerder verstrekte informatie	Nvt
102-49	2-4	Significante veranderingen naar rapportering ten opzichte van vorige verslagperiodes	p4
102-50	2-3	Verslagperiode	p4
102-51	2-3	Datum meest recente verslag	p4
102-52	2-3	Verslaggevingscyclus	p4
102-53	2-3	Contactpunt voor vragen over het verslag of de inhoud ervan	Backcover
102-54		Rapportering conform GRI-standaarden	p4
102-55		GRI inhoudstafel	p87
102-56	2-5	Externe verificatie	p77

GRI Inhoudstafel

MATERIELE TOPICS		
GRI Standaard		Referentie
Economisch		
Aankoopbeleid		
103	Managementbenadering	p33-34
204-1	Lokaal aankoopbeleid	p33-34
Milieu		
Materialen		
103	Managementbenadering	p50-59
301-2	Verbruik van gerecycleerd materiaal	p57
Energie		
103	Managementbenadering	p46-49
302-1	Energie (verbruik / opwekking) binnen de organisatie	p46
302-3	Energie-intensiteit	p46
Water		
103	Managementbenadering	p60-61
303-1	Totale wateronttrekking per bron	p60-61
303-3	Waterhergebruik	p60-61
Biodiversiteit		
103	Managementbenadering	p11, 39-40
304-2	Significante impact van activiteiten, producten en diensten op de biodiversiteit	p11, 39-40
Emissies		
103	Managementbenadering	p46-49, 68
305-1	Directe (Scope 1) GHG emissies	p46
305-2	Energy indirect (Scope 2) GHG emissions	p46
305-3	Other indirect (Scope 3) GHG emissions	p46

GRI Inhoudstafel

MATERIELE TOPICS		
GRI Standaard		Referentie
Afval en afvalwater		
103	Managementbenadering	p50-55
306-2	Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode	p50
Milieubeoordeling leverancier		
103	Managementbenadering	p35-40
308-2	Potentiële negatieve milieu-impact in de toeleveringsketen en ondernomen acties	p35-40
Sociaal		
Werkgelegenheid		
401-1	Personeelsverloop en nieuwe aanwervingen	p64-65
Gezondheid en veiligheid		
103	Managementbenadering	p70
403-2	Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio en per geslacht	p70
Opleiding en onderwijs		
103	Managementbenadering	p69
404-1	Gemiddeld aantal opleidingsuren per medewerker per jaar	p69
Diversiteit en gelijke kansen		
405-1	Diversiteit van bestuurslichamen en medewerkersbestand	p29, 64-65
Lokale gemeenschap		
103	Managementbenadering	p26-41, 71
413-1	Activiteiten met lokaal gemeenschapsengagement, impact beoordeling en ontwikkelingsprogramma's	p26-41, 72
Gezondheid en veiligheid van de consument		
103	Managementbenadering	p9, 74-80
416-1	Beoordeling van de gevolgen inzake gezondheid en veiligheid van producten met het oog op verbetering	p74-80

Maatschappelijke zetel BelOrta cv

Mechelsesteenweg 120
B-2860 Sint-Katelijne-Waver
T +32 15 55 11 11

Afdeling Borgloon

Kernielerweg 59
B-3840 Borgloon
T +32 12 67 01 00

Afdeling Zellik

Zone 4, Broekooi 100
B-1730 Asse
T +32 2 481 08 88

BTW BE 0848.973.395
RPR Antwerpen, afd. Mechelen

info@belorta.be
www.belorta.be